

Assignment/Project Code: DAI05
Team: Econ
Year: April 2019
Publication Series: -

Title of the Document:

Committee on Public Finance Report on the Budget 2019: Report on the 2019 Budget Estimates as Pertaining to Government Policy Priorities (Sinhala Final)

Name of Author(s): Nishan de Mel, Anushan Kapilan, Aneesha Guruge

Abstract (not more than 250-300 words):

With this report, the Committee assists Parliament in assessing whether the allocation of money in the 2019 Budget aligns with the policies of the government. The substantive analysis of the present report is set out in Section II and Section III. It is followed by an Annex that provides additional information.

Section II of the report, on "Sectoral Allocations" examines the 2019 budget allocations for two sectors of significant public interest – the health sector and the education sector. The allocations are examined against stated government policy priorities as indicated by "Vision 2025" which was released by the coalition government in September 2017.

Section III of the report sets out concerns and recommendations of COPF on "Informational Standards and Due Diligence" in budget information and disclosures. These add to the concerns that the COPF identified in its first report on the 2019 Budget, under the same heading. The section is in two parts (1) Review of previous budget concerns of the COPF, (2) Sri Lanka's budget weakness compared to peer countries.

Keywords (maximum up to 5):

Budget analysis, fiscal policy, expenditure, government policy, public finance, budget 2019, information disclosure, budget credibility, excise tax, vehicle expenditure

Funder: DAI
Collaborator: -

Upload Policy

Open Document
(Full document can be uploaded on to VR Repository)

Limited Access
(Only cover page, title page, abstract, keywords can be uploaded on to VR Repository)

Restricted Access
(Cannot be uploaded at all on VR Repository)
Reason(s) for restriction. e.g. Due to the agreement had with donors
1.
2.
3.

Access Policy

Open Document
Full document can be accessed by anyone

Limited Access:
Full document can be accessed only by
(mark all relevant categories):

Executive Director
Research Directors
Team Leader
Team Members
VR Staff

Date: 30th October 2019
Signature: Faiza Chatoor

ර.මු.කා.ස. වාර්තාව II

රජයේ ප්‍රතිපත්ති ප්‍රමුඛතාවලට අදාළ 2019
අයවැය ඇස්තමේන්තු පිළිබඳ වාර්තාව

2019 අප්‍රේල්

ඉදිරිපත් කළේ:

රජයේ මුදල් පිළිබඳ කාරක සභාව

2019 අයවැය පිළිබඳ රජයේ මුදල් පිළිබඳ කාරක සභා වාර්තාව

රජයේ ප්‍රතිපත්ති ප්‍රමුඛතාවලට අදාළ 2019 අයවැය ඇස්තමේන්තු පිළිබඳ වාර්තාව

I කොටස: වාර්තාව හැඳින්වීම.....	4
පසුබිම	4
සීමාකම් සහ යෝග්‍යතා	4
විමසුම	5
II කොටස: ආංශික වෙන්කිරීම්	6
සෞඛ්‍ය අංශය	6
රජයේ ප්‍රතිපත්ති මත පදනම් වී ඇති අයවැය අපේක්ෂාවන්	8
විශ්ලේෂණය.....	9
අධ්‍යාපන අංශය.....	14
රජයේ ප්‍රතිපත්තිය මත පදනම් වූ අයවැය අපේක්ෂා.....	16
විශ්ලේෂණය.....	17
කොටස III: තොරතුරු ප්‍රමිතීන් සහ නිසි පෙර විමසුම	25
තොරතුරු ප්‍රමිතීන් හා නිසි පෙර විමසුම : ලබා දුන් තොරතුරුවල අභ්‍යන්තර සංගතබව සහ/හෝ වෙන් කිරීම්, වෙන් කිරීම්වල සිදු කළ වෙනස්කම් පිළිබඳ තොරතුරු ලබා දීමට අදාළව එහි වෘත්තිකබව හා නිරවද්‍යබව සහ ලබා දුන් තොරතුරුවල ප්‍රමාණවත් බව පිළිබඳ බරපතල සැක සංකා මින් කියවේ.....	25
තොරතුරුවලට අදාළ සැඟවුණු ගැටළු.....	32
(වාහන වැය සඳහා).....	32
සම තත්වයේ රටවල් සමඟ සැසඳීමේ දී ශ්‍රී ලංකාවේ අයවැය දුර්වලතාවය	37
අයවැයෙහි විවෘතභාවය පිළිබඳ දර්ශකයේ ශ්‍රී ලංකාවේ කාර්ය සාධනය	37
සිද්ධි අධ්‍යයනය : ශ්‍රී ලංකාව සහ උගන්විම සංසන්දනය	38
ඇමිණුම්.....	41
ඇමිණුම 1: මුදල් අමාත්‍යාංශය විසින් ර.මු.කා.ස. වෙත ලබා දුන් ලේඛන	41
ඇමිණුම 2: ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව සහ ර.මු.කා.ස. ඉදිරිපත් කළ ආංශික වැය ඇස්තමේන්තු සංසන්දනය	42
ඇමිණුම 3: වාහන සඳහා මධ්‍යම රජයේ වියදම, අයවැය 2013-2019.....	43
ඇමිණුම 4: වාර්තාවන් අතර විදේශ පොලී ගෙවීම්වල අගයන්හි වෙනස්කම්.....	45

2019 අයවැය පිළිබඳ රජයේ මුදල් පිළිබඳ කාරක සභා වාර්තාව

රජයේ ප්‍රතිපත්ති ප්‍රමුඛතාවලට අදාළ 2019 අයවැය ඇස්තමේන්තු පිළිබඳ වාර්තාව

කමිටු සාමාජිකයින්: එම්. ඒ සුමරන්තිරත් (සභාපති); ඒ.ඩී සුසිල් ප්‍රේමජයන්ත; බන්දුල ගුණවර්ධන; කෙහෙළිය රඹුක්වැල්ල; සුසන්ත පුංචිනිලමේ; බිමල් රත්නායක; ලක්ෂ්මන් ආනන්ද විජේමාන්න; මයිල්වාගනම් තිලකරාජා; මයන්ත දිසානායක; මුජිබර් රහුමාන්; විජේපාල හෙට්ටිආරච්චි; ආශු මාරසිංහ; එස්.එම්. මොහොමඩ් ඉස්මයිල්.

කමිටු ලේකම්: ධම්මික දසනායක

I කොටස: වාර්තාව හැඳින්වීම

පසුබිම

පාර්ලිමේන්තුවේ ස්ථාවර නියෝගයන් හි 121 (4) පරි. හි විස්තර වන පරිදි රජයේ ප්‍රතිපත්ති සීමාවන් තුළ මුදල් ප්‍රශස්ත ලෙස විදහා දක්වා ඇත්දැයි යන්න ද ඇතුළත්ව, අයවැය ඇස්තමේන්තු පිළිබඳ වාර්තාවක් සභාගත කිරීමේ කාර්යභාරය රජයේ මුදල් පිළිබඳ කාරක සභාව (ර.මු.කා.ස.) ට පැවරී ඇත. 2019 මාර්තු 5 වැනි දා 2019 අයවැය පාර්ලිමේන්තුවට ඉදිරිපත් කිරීමෙන් පසු, මෙකී පැවරුණු කාර්යය සපුරාලනු වස් මෙම වාර්තාව ලියා තිබේ.

මෙම ඇගයුම මූලාශ්‍ර 3ක් මත පදනම් වේ. (1) 2019 මාර්තු 5 වෙනිදා පාර්ලිමේන්තුවට ඉදිරිපත් කළ 2019 සඳහා දළ අයවැය ඇස්තමේන්තු; (2) 2019 මාර්තු 5 වෙනිදා පාර්ලිමේන්තුවට ඉදිරිපත් කළ අයවැය කටාවේ ලබාදුන් සංඛ්‍යාවන්; සහ (3) මුදල් අමාත්‍යාංශය විසින් ර.මු.කා.ස. වෙත ලබා දුන් තවමත් අප්‍රකාශිත, සංශෝධිත ඇස්තමේන්තු (ගිණුම්කරණ ආකෘතියෙන්) සහ වැඩිදුර ලේඛන.

කාරක සභාව ක්‍රියා කරන්නේ, සාර්ව ආර්ථික රාමුව (ණය කළමණාකරණය, උද්දමනය, පොලී අනුපාත, විනිමය අනුපාත, රාජ්‍ය ආදායම් හිඟයන් හා ද.ජා.නි. වර්ධනය හා බැඳුණු) හා රජයේ ආර්ථික කල්පිතයන් ප්‍රකාශ කර ඇති විට එකී කල්පිතයන් සමගිනි. ඇගයුමේ ඇති සියළුම සංඛ්‍යාවන් වර්තමාන වටිනාකමෙන් දක්වා ඇත.

ශ්‍රී ලාංකීය බුද්ධි මණ්ඩලයක් වන වෙරිතේ රිසර්ච් ආයතනය ඇතුළු බාහිර උපදේශකයින්ගෙන් කාරක සභාවේ කටයුතුවලට සහයෝගය ලැබීනි. ඔවුන් ලබා දුන් මාහැඟි අදහස් හා සහයෝගයට කාරක සභාව ඔවුන්ට ස්තූතිය පළ කරයි.

සීමාකම් සහ යෝග්‍යතා

මෙම ඇගයුමට අදාළ සමහර සීමාකම් හා යෝග්‍යතාවන් ගැන ආරම්භයේදීම සටහනක් තැබීමට මෙම කාරක සභාව රිසි වෙයි. කලින් වසර වලදී ද මේවා දක්නට තිබිණි.

අවශ්‍ය තොරතුරු වෙත ප්‍රවේශ වීමේ ඇති දුෂ්කරතාවය ස්මරණය කරමින් සහ පහත කරුණු අවධාරණය කරමින්, කමිටුවේ කාර්යයන්වලට ඉඩ සලසා ගැනීම සඳහා ර.මු.කා.ස. විසින් 2019 පෙබරවාරි 12 දින මුදල් අමාත්‍යාංශය (මු.අ.) ට ලියා දැන්වූයේ :

“අප මේ ලිපියෙන් ඉල්ලා සිටින්නේ 2019 අයවැය ඇස්තමේන්තු සැකසීම සඳහා පාදක කර ගන්නා කල්පිතයන්, තොරතුරු හා විශ්ලේෂණයන්ට අදාළ මු.අ. හි ආදානයන් ලිඛිතව ලබා දෙන ලෙසයි. විශ්ලේෂණයන් සහ ගණනය කිරීම් වලට අදාළ සියළු තොරතුරු හා ලේඛන ලබා දිය යුතු බව කරුණාවෙන් සලකන්න. ලබා නොදුන් යමක් වේ නම්, එය නොපවතින බවට සැලකෙන අතර,

ඒවායින් සිදු කෙරෙන වෙන් කිරීම් අභිමතානුකූලව හා ඒ අනුසාරීව සිදු කර ඇති බව සලකනු ලැබේ.
එවැනි අඩුලුහුඬුකම් වාර්තාවන් තුළ සටහන් කිරීමට ර.මු.කා.ස.ට සිදු වන බව සලකන්න.”

මු.අ. විසින් ර.මු.කා.ස.ට ලබා දී ඇති තොරතුරුවල සම්පූර්ණ ලැයිස්තුවක් මෙම වාර්තාවේ 1 වන ඇමිණුමෙහි ඇත. ලබා දී ඇති තොරතුරු කඩින් කඩව හා අප්‍රමාණවත් ලෙස සපයා ඇති අතර, එකී තොරතුරු ලබා දෙන ලෙස පුන පුනා ඉල්ලීමට සිදු විණි. මෙම වාර්තාව සමඟ ඇති අමතර ඇමිණුම්, මු.අ. විසින් ලබා දුන් මෙම විශ්ලේෂණය හා සබැඳි තොරතුරුවලට සීමා වේ.

මු.අ. හරහා අවශ්‍ය තොරතුරු වෙත ප්‍රවේශ වීමේ දී සීමාකම් ගණනාවකට මුහුණ දීමට ර.මු.කා.ස.ට සිදු විය.

පළමුව මෙම වාර්තාවට පාදක කරගන්නා මූල ලේඛනයක් ලෙස සැලකෙන, පාර්ලිමේන්තුව වෙත සභාගත කළ විසර්ජන පනතේ (උදා. අයවැයේ පළමු කියවීම) රජයේ විවිධ ප්‍රතිපත්ති ප්‍රමුඛතාවන්ට අයවැයෙන් වෙන් කිරීම් සිදුකර ඇති ආකාරය පිළිබඳ තොරතුරු විස්තර අඩංගු නොවේ. එබැවින් විසර්ජන පනත මත පමණක් පදනම්ව විශ්ලේෂණය සිදු කළ නොහැකි වේ. දෙවනුව, විසර්ජන පනතේ දෙවැනි වර කියවීම පාර්ලිමේන්තුවට ඉදිරිපත් කළ අවස්ථාවේ දී ලබා දුන් සවිස්තරාත්මක දළ අයවැය ඇස්තමේන්තු, අනුරූපී අයවැය කථාව සමඟ කැපී පෙනෙන ලෙස වෙනස් බව කමිටුවට පෙනී යයි. තෙවනුව, නිශ්චිත අංශවලට අදාළව වියදම් ගලායෑම සෙවීම අසමසම අභියෝගයකි. ඒ, අංශ වර්ගීකරණයන්ට අනුව නොව අමාත්‍යාංශ ශීර්ෂයන්ට අනුව පමණක් වියදම වාර්තා කර තිබීම නිසා මෙන්ම ශ්‍රී ලංකාවේ මෙම අමාත්‍යාංශ ශීර්ෂ කැබිනට් මණ්ඩලයේ සංයුතිය ප්‍රතිසංවිධානයවීමත් සමඟම වෙනස් වන අතිශයින්ම අස්ථාවර ඒවා ද වන බැවිනි. කෙසේවෙතත්, 2020 පටන් ඉදිරියට අයවැයේ අංශ වර්ගීකරණයක් ඉදිරිපත් කිරීමේ වගකීම මු.අ. බාර ගෙන ඇත (III කොටස).

එබැවින් වර්තමාන වාර්තාව ගොඩනැගීම, සීමාකම්වලට යම් තරමකින් ගැලපෙන පරිදි සිදු කෙරී ඇත. මෙම මෙම වාර්තාව, 2019 අයවැය මගින් යෝජිත රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිපත්ති ක්‍රියාමාර්ග සහ රජයේ ප්‍රකාශිත ප්‍රතිපත්ති සමඟ සමාලෝචනය කෙරේ. මෙම සිද්ධි අධ්‍යයන ප්‍රවේශය මගින් අයවැය විවාද කාල රාමුව තුළ හා ඉන්පසුව නිරාකරණය කර ගත හැකි රජයේ අයවැයෙහි වැදගත් පැතිකඩ හඳුනාගැනීමට කමිටුවට ඉඩ සැලසෙනු ඇත.

මෙම වාර්තාව ඉදිරිපත් කිරීමේ දී දත්ත සහ/හෝ තොරතුරු ලබා ගැනීමේ හැකියාව සම්බන්ධ ගැටළු ද ලැබුණු කෙටි කාල රාමුව ද සහිත අභියෝගාත්මක පසුබිමක් තුළ ක්‍රියාත්මක වීමට ර.මු.කා.ස.ට සිදු විය. මෙකී ගැටළු කමිටුවේ පෙර අයවැය වාර්තාවල දී ද යම් සවිස්තරාත්මක බවකින් විස්තර කෙරී ඇත. මෙකී සීමාකම් නිසා පැන නැගිය හැකි යම් දෝෂයන් හෝ අතපසුවීම් පැවතියහොත් ඒ පිළිබඳව අවංක කණගාටුව පළ කෙරේ.

විමසුම

වාර්ෂික අයවැය විවාදය සහ සම්මත කිරීම පාර්ලිමේන්තු දින දසුනේ ප්‍රධානතම කාල වකවානුවකි. රජයට එය, රට සංවර්ධනය කරා රැගෙන යාමේ නව ප්‍රතිපත්ති හා ක්‍රියාමාර්ග ප්‍රකාශයට පත් කරන, යම් අන්දමකින් වඩාත්ම වැදගත් අවස්ථාව වනු ඇත. කෙසේවෙතත්, එවැනි සෑම සැලසුමකටම රාජ්‍ය මූල්‍ය වෙත සම්බන්ධයක් පවතී. රාජ්‍ය මූල්‍ය පාලනයට අදාළව පරම බලය සහ වගකීම ව්‍යවස්ථාවේ 148 වගන්තිය අනුව පවරා දී ඇත්තේ පාර්ලිමේන්තුවට ය. එබැවින්, අවසානයේ දී සම්මත කර ගන්නා අයවැයෙන් ඉදිරිපත් කෙරෙන දෑ රටට තීරණාත්මක වැදගත්කමක් සහිත වනවා පමණක් නොව එය පාර්ලිමේන්තුවේ වඩාත්ම බරපතල කාර්යයන් අතරට ද ගැනේ.

එබැවින්, අයවැයක් අවබෝධ කර ගැනීම, නිර්මාණය කර ගැනීම හා සම්මත කර ගැනීම පාර්ලිමේන්තුවට ඉදිරිපත් කෙරෙන තොරතුරුවල ගුණාත්මකභාවය මත පදනම් ලෙසම රඳා පවතින බව නැවත නැවතත් අවධාරණය කළ යුතු නොවේ. කෙසේ වෙතත්, රාජ්‍ය මූල්‍ය පිළිබඳ ප්‍රතිපත්ති සැකසීමේදී පාර්ලිමේන්තුව තුළ තර්කාන්විත හා ප්‍රභල විවාදයක් පැවැත්වීමට පාර්ලිමේන්තු මන්ත්‍රීවරුන්ට පවතින විශාලතම බාධකය බවට පත්ව ඇත්තේ ඔවුන්ට ඇති විශ්වාසනීයත්වකින් තොර, තොරතුරු හා විශ්ලේෂණයන්ය. මෙම තොරතුරුවල පවත්නා ගැටළුවට දීර්ඝ කාලීන විසඳුම වන්නේ පාර්ලිමේන්තුවට සේවය සපයන පුර්ණ වශයෙන් ස්වාධීන අයවැය කාර්යාලයක් පිහිටුවීමයි. මෙම කාර්යාලය පිහිටුවීමට ගතවන කාලය තුළ ර.මු.කා.ස. පිළියෙළ කරන වාර්තා හරහා පාර්ලිමේන්තුවට සහය ලබාදේ. මෙම වාර්තාව හරහා ර.මු.කා.ස., 2019 අයවැය තුළ ප්‍රතිපාදන වෙන්කිරීම් රජයේ ප්‍රතිපත්තිවලට ඇති අනුකූලතාවය පිළිබඳ තොරතුරු පාර්ලිමේන්තුවට සපයයි

වර්තමාන වාර්තාව පිළිබඳ සාරාන්තක විශ්ලේෂණයක් II වන සහ III වන කොටස්වල දී ඉදිරිපත් කෙරේ. ඉන්පසුව එන ඇමිණුම්වල අමතර තොරතුරු අඩංගු වේ.

“ආංශික වෙන් කිරීම්”වලට අදාළ II වන කොටසේ දී කැපී පෙනෙන මහජන උනන්දුවක් සහිත අංශයන් දෙකක් වන සෞඛ්‍ය අංශය සහ අධ්‍යාපන අංශය සඳහා 2019 අයවැයේ වෙන් කිරීම් පරීක්ෂාවට ලක් කෙරේ. 2017 සැප්තැම්බර් හි දී සන්ධාන රජය විසින් එළි දක්වන ලද “Vision 2025” තුළ ඇගවෙන, රජයේ ප්‍රකාශිත ප්‍රතිපත්ති ප්‍රමුඛතා සමඟ ඉහත වෙන් කිරීම් පරීක්ෂාවට ලක් කෙරේ.

අයවැය තොරතුරු සහ එළි කිරීම් තුළ පවතින “තොරතුරු ප්‍රමිතීන් හා නිසි පෙර විමසුම” පිළිබඳව ර.මු.කා.ස. හි සැකසංකා සහ නිර්දේශයන් වාර්තාවේ III කොටසේ ගෙන හැර දැක්වේ. මෙකී සිරස්තලයම යටතේ 2019 අයවැයට අදාළව ගෙන ආ තම පළමු වාර්තාවේ දී ර.මු.කා.ස. විසින් හඳුනාගත් සැක සංකාවන්ට ඉහත දැක්වූ සැක සංකාවන් එක් කෙරේ. මෙම කොටස අංග 2කින් යුතු ය. (1) පෙර අයවැය සැකසංකාවන් පිළිබඳ ර.මු.කා.ස. විමර්ෂණය, (2) සමතලයේ රටවල් සමඟ සැසඳීමේ දී ශ්‍රී ලංකාවේ අයවැය දුර්වලතාවය.

II කොටස: ආංශික වෙන්කිරීම්

රජයේ ප්‍රතිපත්ති සීමාවන් තුළ මුදල් ප්‍රශස්ත ලෙස විදහා දක්වා ඇත්දැයි යන්න ද ඇතුළත්ව, අයවැය ඇස්තමේන්තු පිළිබඳ වාර්තාවක් සභාගත කිරීමේ කාර්යභාරය ර.මු.කා.ස. ට පැවරී ඇත.

පාර්ලිමේන්තුව වෙත සභාගත කර ඇති අයවැය ඇස්තමේන්තු තුළ ආංශික වෙන්කිරීම්/වැයකිරීම් පාර්ලිමේන්තුවට මුළුමණින්ම දැනගත හැකි වන අන්දමේ අනු-බණ්ඩන මට්ටමකින් සැපයීමට එයට හැකි වී නොමැත. ඊට හේතුව පළාත් සභා (සහ අනෙකුත් උප ජාතික රජයන්) විසින් බාර ගැනෙන වැය කිරීම් ගැන පාර්ලිමේන්තුවට දැනුම් දෙනු ලබන්නේ එකී වෙන් කිරීම්වල පූර්ණ ආංශික අනුබණ්ඩනයකින් නොව මධ්‍යම රජයෙන් කෙරෙන මූලික සමුච්චිත පැවරුම් ලෙසින් වීමය (ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් හඳුනාගත් පරිදි පළාත් සභාවල වෙන් කිරීම් සමඟ 2016-2019 අයවැය තුළ ර.මු.කා.ස. විසින් හඳුනාගත් දළ/අනුමත අයවැය ඇස්තමේන්තු තුළ වෙන්කිරීම් සමඟ සැසඳීම ඇතුළු රාජ්‍ය අංශයේ වැය කිරීම්වල සාපේක්ෂ පරිමාණයන් 2වන ඇමිණුමේ ගෙන හැර දැක්වේ.

තවදුරටත් පවසතොත්, අයවැය දත්තවල ආංශික වර්ගීකරණයක් පාර්ලිමේන්තුව සහ ර.මු.කා.ස. වෙත ලැබෙන්නේ නැත.¹ රජයේ ප්‍රතිපත්ති සීමාවන් තුළ මුදල් ප්‍රශස්ත ලෙස විහිදී ඇත්දැයි වාර්තා කිරීමේ කාර්යයේ දී ගිණුම්කරණ වර්ගීකරණයේ ඇති අමාත්‍ය ධුර ඇතුළත පවතින විවිධාකාර වියදම් ප්‍රවාහයන් තෝරාගැනීම හරහා ආංශික වෙන් කිරීම් දළ වශයෙන් ගණනය කිරීමට ර.මු.කා.ස.ට සිදු වනු ඇත. මෙය අපරිපූර්ණ විධි ක්‍රමයක් වනු ඇත: එහි දී, මෙම කොටසේ දී සාකච්ඡා කෙරෙන සමුච්චිතයන්ගේ යම් අසම්පූර්ණභාවයක් හට ගැනීමේ ඉඩක් පවතී.

රජයේ ප්‍රතිපත්තිය තුළ හොඳින් විහිදී යන පරිදි වෙන් කිරීම් සිදු කිරීමේ ගැටළුව ඇගයුමට ලක් කිරීමේ දී “Vision 2025” යන තේමාවෙන් යුතු රජයේ ප්‍රතිපත්ති ප්‍රකාශය ර.මු.කා.ස. විසින් උපයෝගී කර ගෙන ඇත. මෙම ලේඛනය 2017 සැප්තැම්බර් හි දී රජය විසින් නිකුත් කර තිබේ.

සෞඛ්‍ය අංශය

මධ්‍යම රජයේ සෞඛ්‍ය වැය ක්‍රියාත්මක කරනු ලබන්නේ සෞඛ්‍ය, පෝෂණ හා දේශීය වෛද්‍ය අමාත්‍යාංශය (සෞ.අමා.) මගිනි. අමාත්‍යාංශයේ වැය ශීර්ෂ දෙකක් ඇත: (1) සෞඛ්‍ය, පෝෂණ හා දේශීය වෛද්‍ය අමාත්‍යවරයා, (2) ආයුර්වේද දෙපාර්තමේන්තුව. මෙකී අයවැය දෙක සහ 2019 නව අයවැය යෝජනා තුළ දී වෙන් කිරීම් වැය කර ඇති ආකාරය, පහත දැක්වෙන වගුව 1 හා රූපසටහන 1 න් ගෙන හැර දැක් වේ.

¹අයවැය ඇස්තමේන්තුවල ආංශික වර්ගීකරණයක් 2020 පටන් ලබාදීමට මු.අ. පොරොන්දු වී ඇත. (III වන කොටස).

වගුව 1: සෞඛ්‍ය අංශයේ වැය සාරාංශය

අගය රු. මිලියනවලින්

අමාත්‍යාංශය/දෙපාර්තමේන්තුව	රජයේ වියදම/වෙන් කිරීම			වසරාන්තර වෙනස
	2017 සැබෑ	2018 සංශෝධිත	2019 අයවැය	2018-2019
සෞඛ්‍ය අංශය	146,073	187,853	188,182	+329 (+0.20%)
- සෞඛ්‍ය, පෝෂණ හා දේශීය වෛද්‍ය අමාත්‍යවරයා	144,296	185,611	185,338	-273 (-0.15%)
- ආයුර්වේද දෙපාර්තමේන්තුව	1,777	2,242	2,144	-98 (-4.37%)
- 2019 අයවැය කලාව තුළ නිශ්චිත අමතර යෝජනා	අදාළ නොවේ	අදාළ නොවේ	700	අදාළ නොවේ

අගයන්. රජයේ අයවැයේ කොටසක් ලෙසින්

අමාත්‍යාංශය/දෙපාර්තමේන්තුව	රජයේ වියදම/වෙන් කිරීම			වසරාන්තර වෙනස
	2017 සැබෑ	2018 සංශෝධිත	2019 අයවැය	2017 සැබෑ
සෞඛ්‍ය අංශය	5.61%	6.13%	5.63%	-0.50%
- සෞඛ්‍ය, පෝෂණ හා දේශීය වෛද්‍ය අමාත්‍යවරයා	5.54%	6.06%	5.55%	-0.52%
- ආයුර්වේද දෙපාර්තමේන්තුව	0.07%	0.07%	0.06%	-0.01 %
- 2019 අයවැය යෝජනා	ඇතුළත් නොවේ	ඇතුළත් නොවේ	0.02%	ඇතුළත් නොවේ

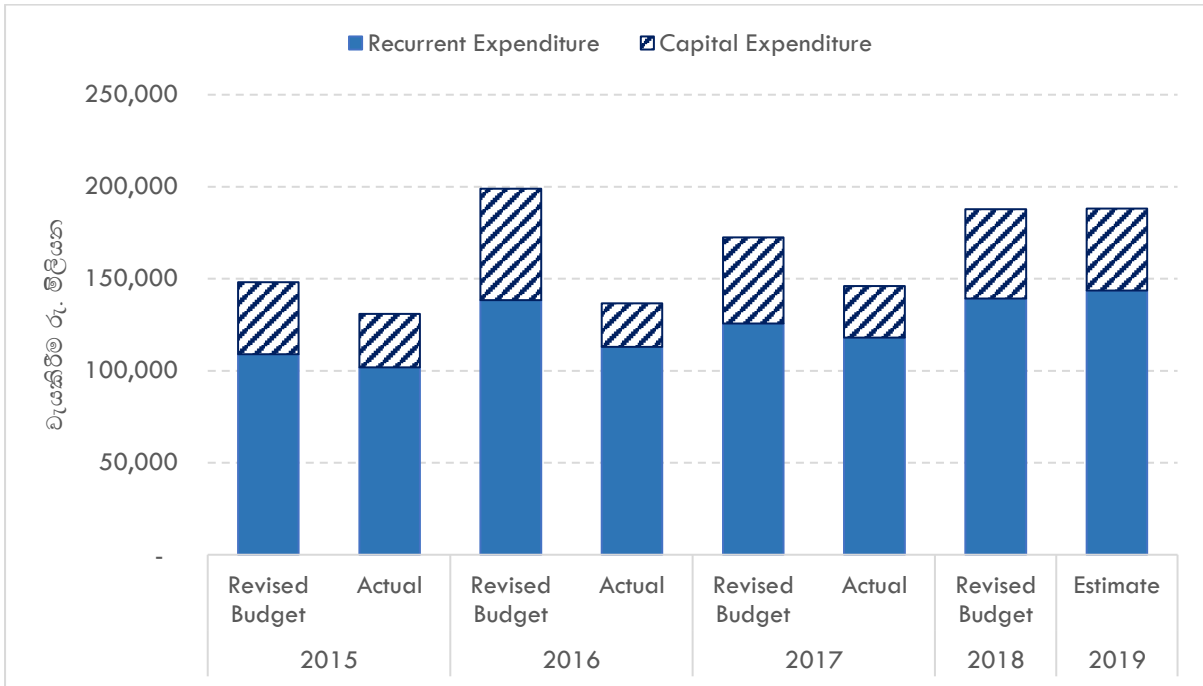
අගයන් ද.ජා.නි. හි කොටසක් ලෙස

අමාත්‍යාංශය/දෙපාර්තමේන්තුව	රජයේ වියදම/වෙන් කිරීම			වසරාන්තර වෙනස
	2017 සැබෑ	2018 සංශෝධිත	2019 අයවැය	2017 සැබෑ
සෞඛ්‍ය අංශය	1.09%	1.30%	1.21%	-0.09%

සටහන: ක්‍රියාවට නංවන ලද 2017 අයවැය යෝජනා සැබෑ වියදම හා 2018 සංශෝධිත ඇස්තමේන්තු රජයේ නියෝජිතයන්ගේ වැය තුළ දැනටමත් අන්තර්ගත කර ඇත.

මූලාශ්‍ර: දළ අයවැය ඇස්තමේන්තුව 2019 හා අයවැය කලාව (2019).

රූප සටහන 1: 2015-2019 අයවැය, සෞඛ්‍ය අංශයේ වියදම

මූලාශ්‍ර: දළ අයවැය ඇස්තමේන්තු (2019) හා අයවැය කථාව (2019).

රජයේ ප්‍රතිපත්ති මත පදනම් වී ඇති අයවැය අපේක්ෂාවන්

කලින් සඳහන් කළ පරිදි රජයේ ප්‍රතිපත්තිය තුළ හොඳින් විහිදී යන පරිදි වෙන් කිරීම් සිදු කිරීමේ ගැටළුව ඇගයුමේ දී “Vision 2025” (2017 සැප්තැම්බර්) යන තේමාවෙන් යුතු රජයේ ප්‍රතිපත්ති ප්‍රකාශය සහ ර.මු.කා.ස. විසින් උපයෝගී කර ගෙන ඇත. “Vision 2025” හි පිළිබිඹු වී ඇති සෞඛ්‍ය අංශය සඳහා වූ නිශ්චිත ප්‍රතිපත්ති ප්‍රමුඛතා සහ ඊට අදාළ අයවැයේ දැක්වෙන අපේක්ෂා (ර.මු.කා.ස. වටහා ගත් පරිදි) පහත දැක්වෙන වගුව 2න් ඉදිරිපත් කෙරේ.

වගුව 2 : රජයේ සෞඛ්‍ය ප්‍රතිපත්ති රාමු සමඟ 2019 අයවැය සැසඳීම

රජයේ ප්‍රතිපත්ති ප්‍රමුඛතාවය	වැයකිරීම්වල/අයවැයවල මූලික අපේක්ෂා	රා.මු.කා.ස. නිරීක්ෂණ සාරාංශය
රජයේ පුළුල් ආයෝජන වැඩසටහනක් (ර.ආ.වැ.) මගින් සංවර්ධනය සඳහා දරණ ප්‍රාග්ධන වියදම් භාවිතයන්ට ප්‍රමුඛතාවය ලබා දීමට රජය සැලසුම් කරයි.	අංශය වෙත කෙරෙන ප්‍රාග්ධන වියදම්/වෙන් කිරීම් ඉහළ යෑම.	නියමිත පමණට අඩුවෙන් වැය කිරීම් ගැන ඇති අතීත වාර්තා නිසා ඇති සැක සංකා ද සමඟින්, තෘප්තිමත් වේ.
සෞඛ්‍ය සේවාව තුළ සමාජ සේවාවන් සම්පාදනයන් තුළ රජයේ හා පුද්ගලික අංශයේ හවුල්කාරිත්වයන් (ර.පු.හ.) සඳහා රජයෙන් දිරි ගැන්වේ.	අදාළ නොවේ	අදාළ නොවේ
බෝ නොවන රෝගවලට (බෝ.නො.රෝ.) ප්‍රතිකාර කිරීම සඳහා සුව හා නිවාරණ ප්‍රාථමික සෞඛ්‍ය සම්පාදන පද්ධතිය රජය විසින් ශක්තිමත් කෙරෙනු ඇත.	ප්‍රාථමික සෞඛ්‍ය සේවා සැපයුම් පද්ධතින්වලට කෙරෙන වෙන් කිරීම් ඉහළ යෑම.	මධ්‍යම රජයේ අදාළ වෙන් කිරීම් වලින් 2/3 ක අඩු වීම සිදු කිරීම පැහැදිලි කළ යුතු ය. නමුත් වැය කිරීම් බොහොමයක් ඇත්තේ පළාත් මට්ටමේ ය.

රජයේ ප්‍රතිපත්ති ප්‍රමුඛතාවය	වැයකිරීම්වල/අයවැයවල මූලික අපේක්ෂා	රා.මු.කා.ස. නිරීක්ෂණ සාරාංශය
නිදන්ගත වකුගඩු රෝගය හා සටන් වැදීමේ වැඩසටහන්වලට රජයේ සහාය ලැබෙනු ඇත.	නිදන්ගත වකුගඩු රෝගය හා සටන් වැදීම සඳහා වෙන් කිරීම් සිදු කළ යුතුව තිබේ.	තෘප්තිමත් විය නොහැක. වෙන් කිරීම්, 2018 සංශෝධිත ඇස්තමේන්තුවලට වඩා අඩු අතර, එයට පැහැදිලි කිරීමක් ඉදිරිපත් කර නොමැත.
රජය සුරා බදු ප්‍රතිපත්ති නැවත විමසුමට ලක් කරනු ඇත.	නැවත විමසුමට ලක් වූ ප්‍රතිපත්ති, වෙන් කිරීම්වලින් පිළිබිඹු කෙරෙනු ඇත.	නිශ්චිත තොරතුරු ලැබීම මත ඇගයුම තීරණය වනු ඇත. මත්පැන් මත පැනවෙන සුරා බදු ප්‍රතිපත්තිවල මැනකාලීන සංශෝධන කිසිවක් ගැන ර.මු.කා.ස. දැනුවත් වී නොමැත.
ඉලෙක්ට්‍රොනික වෛද්‍ය තොරතුරු කළමනාකරණ පද්ධතීන් සඳහා රජය විසින් පදනම ගොඩ නගනු ඇත.	නිශ්චිත වෙන්කිරීම්, හෝ මෙම ප්‍රතිඵලය ලබා ගැනීම කෙරෙහි යොමු වූ අයවැය ශීර්ෂයන් තුළ දැකිය හැකි තොරතුරු.	නිශ්චිත තොරතුරු ලැබීම මත ඇගයුම තීරණය වනු ඇත.
මූලික සහ උසස් මට්ටමේ ජීව ආධාර සහිත, හදිසි පූර්ව රෝහල් වෛද්‍ය සේවා වෙත ශ්‍රී ලාංකිකයන්ට ඇති ප්‍රවේශය රජය විසින් සහතික කරනු ඇත.	නිශ්චිත වෙන්කිරීම්, හෝ මෙම ප්‍රතිඵලය ලබා ගැනීම කෙරෙහි යොමු වූ අයවැය ශීර්ෂයන් තුළ දැකිය හැකි තොරතුරු. උදා. ගිලන් රථ මාදිලියේ සේවාවන් ක්‍රියාවට නැංවීම.	නිශ්චිත තොරතුරු ලැබීම මත ඇගයුම තීරණය වනු ඇත.
රට පුරා සුළු පරිමාණ සිට මධ්‍යම පරිමාණයේ යටිතල පහසුකම්-සෞඛ්‍ය සේවා තුළ- ව්‍යාපෘති තුළ ගොඩ නැඟීම-මෙහෙයුම්-පැවරුම් මාදිලිය රජය විසින් දිරි ගන්වනු ඇත.	අදාළ නොවේ	අදාළ නොවේ

සටහන: ආයුර්වේද සේවා තුළ ආයෝජනය ඉහත සලකා බැලීම් සඳහා ඇතුළත් කරගෙන නොමැත.
මූලාශ්‍රය: Vision 2025 (2017).

විශ්ලේෂණය

2019 දී, මධ්‍යම රජයෙන් සෞඛ්‍ය අංශයට කර ඇති සෘජු වෙන් කිරීම රු. බිලියන 188ක් වන අතර, එය අයවැයෙන් 5.63%ක් ද, නාමික ද.ජා.නි.න් 1.21%ක් ද වෙයි. වැය කිරීම 2013 පටන් වසරකට 11.8% කට ආසන්න සාමාන්‍ය අනුපාතයකින් වර්ධනය වී තිබේ. නමුත්, ඇස්තමේන්තු අධි සුභවාදී වී ඇති අතරතුර, තථ්‍ය සෞඛ්‍ය වැය කිරීම හා වෙන් කිරීම අතර 2013-2017 කාලයේ දී 13%කට ආසන්න සාමාන්‍ය පරතරයක් තිබී ඇත.

වගුව 3: අතීත අත්දැකීම්, 2013-2017

දෙපාර්තමේන්තුව/අමාත්‍යාංශය	වර්ධනයේ සාමාන්‍ය (තථ්‍ය වියදමේ)	භීෂයේ සාමාන්‍යය (තථ්‍ය වියදම හා ඇස්තමේන්තු අතර)
සෞඛ්‍ය අංශය	11.8%	13.1%
සෞඛ්‍ය, පෝෂණ හා දේශීය වෛද්‍ය අමාත්‍යවරයා	11.8%	12.9%
ආයුර්වේද දෙපාර්තමේන්තුව	15.0%	23%

සටහන: වර්ධනයේ සාමාන්‍යයේ පරාසය 2013 ආරම්භයේ සිට සලකා බැලීනි. සෞඛ්‍ය අංශයට (නිශ්චිතවම දක්වනොත් ඓතිහාසික අමාත්‍යාංශයට) අදාළ අයවැය යෝජනා 2019 වෙන් කිරීම් තුළ ඇතුළත්ව තිබේ.
මූලාශ්‍රය: දළ සහ අනුමත අයවැය ඇස්තමේන්තු (විවිධ වසරවල).

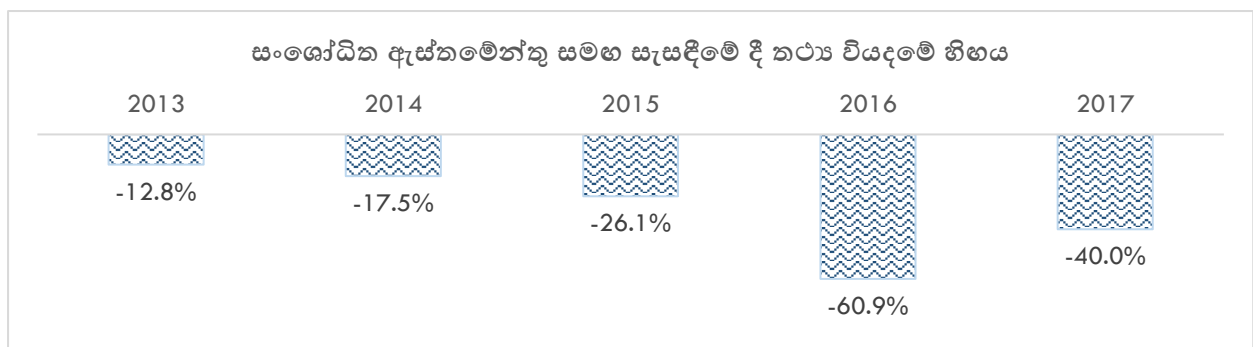
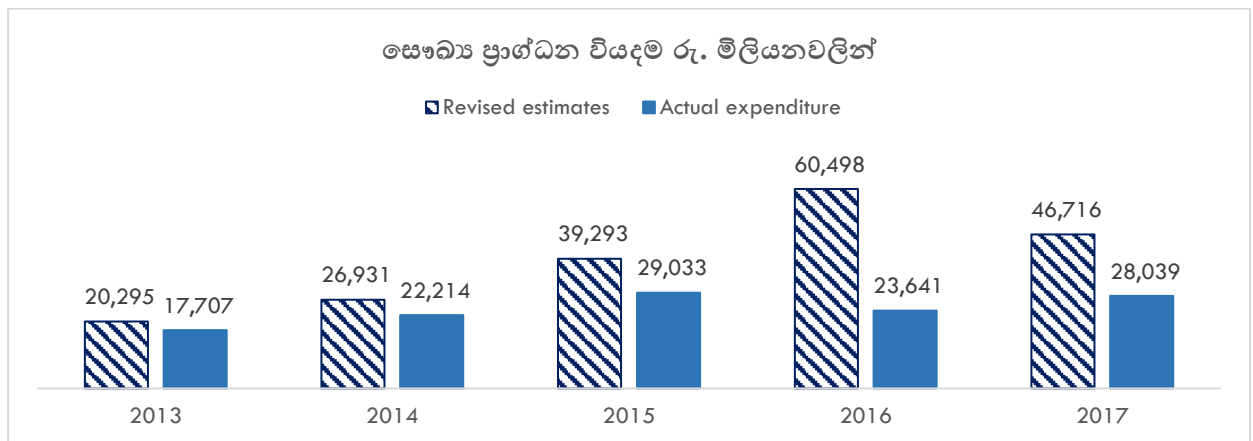
මෙම වාර්තාව තුළින් පහත දැක්වෙන මූලික අපේක්ෂාවන් වඩා විස්තරාත්මකව විශ්ලේෂණය කෙරෙනු ඇත. (1) ප්‍රාග්ධන වැය කිරීම ඉහළ යාම (2) බෝ නොවන රෝග හා බෝ නොවන රෝගවලට එරෙහි සටන හා බැඳුණු නිවාරණ හා සුව සේවාවලට වෙන් කිරීම් පවත්වා ගෙන යාම, සහ (3) නිදන්ගත වකුගඩු රෝගය මර්ධනය කිරීම සඳහා වෙන්කිරීම් පවත්වාගෙන යාම.

ප්‍රතිපත්තිය: ප්‍රාග්ධන වැය කිරීම්වලට ප්‍රමුඛතාවය ලබා දීම

සෞඛ්‍ය සඳහා ප්‍රාග්ධන වැය කිරීමේ ඇත්තේ සමස්ත වැය කිරීමේ දැකිය හැකි රටාවම ය: වැය කිරීමේ වාර්ෂික වර්ධනයේ සාමාන්‍යය, නාමික ද.ජා.නි. වර්ධනය ඉක්මවා ගොස් තිබීමයි. නමුත් ඒ අතරම ප්‍රාග්ධන වැය කිරීම හා අයවැයෙන් කළ වෙන් කිරීම් අතර කැපී පෙනෙන පරතරයක් තිබී ඇත.

2019 අයවැයේ² සෞඛ්‍ය අංශය සඳහා ප්‍රාග්ධන වෙන් කිරීම රු. මිලියන 44,656 කි. මෙය 2018 සංශෝධිත ඇස්තමේන්තුවලට සාපේක්ෂව 8.2%ක අඩුවීමකි. 2017 දී වෙන් කෙරුණු ප්‍රමාණයට වඩා මඳක් අඩු වුවද මෙය 2017 දී තරා ලෙස වැය කෙරුණු ප්‍රමාණයට වඩා 60%කට ආසන්න ඉහළ අගයකි (රූප සටහන 1 : 2015-2019 අයවැය, සෞඛ්‍ය අංශයේ වියදම).

රූප සටහන 2 : සෞඛ්‍ය සඳහා ප්‍රාග්ධන වියදම, 2013-2017

මූලාශ්‍රය: අනුමත අයවැය ඇස්තමේන්තු (විවිධ වසරවල).

නිරීක්ෂණය : සෞඛ්‍ය සඳහා ප්‍රාග්ධන වැය වෙන්කිරීම් රජයේ ප්‍රතිපත්ති අභිලාෂයන් තුළ සිටිමින් හොඳින් විදහා දක්වා ඇති බවට ර.මු.කා.ස.ට තෘප්තිමත් විය හැකිය. කෙසේවෙතත්, අතීතයේ පටන් දැකිය හැකි රටාවක්

² අයවැය කපාවේ යෝජනා ඇතුළත්ව.

වන්නේ අයවැය ක්‍රියාවට නැංවීමේ දී අයවැය ඇස්තමේන්තු තුළ පෙන්වන අපේක්ෂාවන්වලට අනුගත වී නොමැති බවයි.

ප්‍රතිපත්තිය: බෝ නොවන රෝගවලට ප්‍රතිකාර කිරීම සඳහා සුව හා නිවාරණ ප්‍රාථමික සෞඛ්‍ය සේවාවන් ගැනීමත් කිරීම

මෙම අපේක්ෂාව සපුරාලීම සඳහා කේන්ද්‍රීයව වැදගත් විය හැකි වැය 3ක් ර.මු.කා.ස.ට හඳුනා ගැනීමට හැකි වී තිබේ. (i) සෞඛ්‍ය ප්‍රවර්ධනය හා රෝග නිවාරණය (ii) බෝ වන සහ බෝ නොවන රෝග පාලනය (iii) ජාතික පෝෂණතා වැඩසටහන. මෙකී වියදම් සඳහා සාමාන්‍යයෙන් වැය වන්නේ සමස්ථ සෞඛ්‍ය වැයෙන් 5%කට වඩා අඩුවෙනි; මේ හේතුව නිසා අයවැය සීමාකම් කෙරෙහි ඉන් ඉතා අඩු බලපෑමක් ඇති තත්වයක් තුළ එකී අයිතමයන්ගේ විචලනයන් මඟින් ප්‍රමුඛතාවයන් මොනවාදැයි සෘජුවම පෙන්වුම් කෙරේ. 2013 පටන් මෙකී වැය යටතේ සිදු කර ඇති වැය කිරීම් පහත දැක්වෙන වගුව 4 හි ගෙන හැර දැක්වේ.

වගුව 4: සෞ. අමා. යටතේ විවිධ අයවැය, අයවැය 2013-2019

වර්ෂය	බෝ වන හා බෝ නොවන රෝග පාලනය		සෞඛ්‍ය ප්‍රවර්ධනය හා රෝග නිවාරණය		ජාතික පෝෂණ වැඩසටහන	
	අගය (සෞ.අ. %)	වාර්ෂික වර්ධනය	අගය (සෞ.අ. %)	වාර්ෂික වර්ධනය	අගය (සෞ.අ. %)	වාර්ෂික වර්ධනය
2013	674 (0.7%)	ඇතුළත් කර නොමැත	1,762 (1.9%)	ඇතුළත් කර නොමැත	1,463 (1.6%)	ඇතුළත් කර නොමැත
2014	1,312 (1.2%)	94.5%	1,576 (1.4%)	-10.5%	1,833 (1.6%)	25.3%
2015	2,343 (1.8%)	78.6%	1,154 (0.9%)	-26.8%	2,200 (1.7%)	20.0%
2016	2,207 (1.6%)	-5.8%	1,062 (0.8%)	-7.9%	1,550 (1.1%)	-29.5%
2017	3,428 (2.3%)	55.3%	1,518 (1.0%)	42.9%	1,796 (1.2%)	15.9%
2018 ස.ඇ.	4,582 (2.4%)	33.7%	2,761 (1.5%)	81.9%	2,435 (1.3%)	35.5%
2019 අ.	2,590 (1.4%)	-43.5%	2,159 (1.1%)	-21.8%	3,226 (1.7%)	32.5%

සටහන: සෞ.අ. - සෞඛ්‍ය අයවැය, ස.ඇ. - සංශෝධිත ඇස්තමේන්තු, අ.අ.ඇ. - දළ අයවැය ඇස්තමේන්තු. මෙම අගයන්ට අයවැය යෝජනාවල එන වෙන්කිරීම් ඇතුළත්ව නැත.

මූලාශ්‍රය: දළ හා අනුමත අයවැය ඇස්තමේන්තු (විවිධ වසරවල).

නිරීක්ෂණය: රජයේ ප්‍රතිපත්ති අපේක්ෂා සුරැකෙන පරිදි ජාතික පෝෂණතා වැඩසටහන සඳහා වැයේ 32.5%ක් ඉහළ යෑමක් තිබේ. නමුත් බෝ නොවන හා බෝ නොවන රෝග පාලනය සඳහා 2019 වෙන් කිරීමේ 43.5%ක ද සෞඛ්‍ය ප්‍රවර්ධන සහ රෝග නිවාරණය සඳහා වෙන්කිරීමේ 21.8%ක ද පැහැදිලි නොකළ අඩු වීමක් තිබේ. මෙම අඩු කිරීම් ද රජය විසින් ඉදිරිපත් කළ ප්‍රතිපත්තීන්ට සෘජුවම එරෙහිව යාමකි.

සිද්ධි අධ්‍යයනය: පැණිරස ගන්වන ලද පානයන්ගේ සීනි අන්තර්ගතය මත ඇති හානිමි අය බදු

රජයේ ප්‍රතිපත්තිවලට අදාළව අයවැය ඇස්තමේන්තු හොඳින් විදහා දක්වා ඇත්දැයි ඇගයීමේ දී බදුකරණයේ අවස්ථා සහ විධි ක්‍රම මෙන්ම ආදායම් ප්‍රතිපත්තිවල අදාළත්වය ද, ඒ ඒ අංශ කෙරෙහි රජයේ ප්‍රතිපත්තිය අනුව මෙන්ම අමතර ආදායම් උපදේවීමේ අවශ්‍යතා මගින් මෙහෙය වෙන බව කමිටුවට පෙනී යයි.

කැපී පෙනෙන සෞඛ්‍යමය කරුණු හේතුවෙන් පරිභෝජනය මැඩලීම සඳහා ප්‍රතිපත්ති යාන්ත්‍රණයක් ලෙස ශ්‍රී ලංකාවේ සුරා බදු යොදා ගෙන තිබේ. දුම්වැටි සහ මත්පැන් යනු එලෙස සුරා බදු යටත් වී ඇති හානිමි සඳහා නිදසුන් දෙකකි. මෙයට ළඟ දී එක් කළ දෙය වූයේ සීනි අන්තර්ගත පානයන් මත පැන වූ සීනි බද්දයි. එය පළමුවරට 2017 නොවැම්බර් හි දී දියත් වූයේ 2018 අයවැය ඉදිරිපත් කිරීමේ දී ය. සීනිවලට අදාළ මෙම සෞඛ්‍යමය තැවුල පර්යේෂණවල සොයා ගැනීම් සමඟ මෙන්ම අන්තර්ජාතික පසුබිම තුළ සීනි සම්බන්ධව මතුවන ප්‍රතිපත්තීන් සමඟ ද අනුරූප වේ.

කෙසේ වුව ද, 2019 අයවැය තුළ දී, 2018 අයවැයේ දිශාවට සම්පූර්ණ ප්‍රතිවිරුද්ධව ප්‍රතිපත්ති දිශාව හරවා ඇති බව ර.මු.කා.ස. ට පෙනී යයි. ඒ, සීනි අන්තර්ගත පානයන් සඳහා ඇති සීනි බද්දේ සුවිශාල අඩු කිරීම් සිදු කිරීමෙනි. 2019 දී යෝජනා වූ මෙම බද්ද අඩු කිරීම පහත වගුවේ 5 හි දක්වා තිබේ.

වගුව 5 : පැණි රස ගන්වන ලද පානයන් මත පැනවෙන සීනි බදුවලට අදාළව යෝජිත හානිමි (විශේෂ විධිවිධාන) අයබදු සංශෝධන

	2017 නොවැම්බර් මස ක්‍රියාවට නැංවුණු ප්‍රතිපත්තිය	2019 අයවැයේ යෝජිත ප්‍රතිපත්තිය [2019 මාර්තු]
පැණි රස ගන්වන ලද පානයන් මත හානිමි අයබදු	<p>අන්තර්ගත වී ඇති සීනි ප්‍රමාණය පාදක කර ගනිමින්, සීනි එක්කල පානයන් සඳහා අයබද්දක් හඳුන්වා දෙනු ඇත.</p> <p>එච්.එස් කේත 22.02 යටතේ වර්ගීකරණය වී ඇති පානයන් සඳහා මෙම අයබද්ද අදාළ වනු ඇත.</p> <p>අයබදු අනුපාතය, සීනි ග්‍රෑම් 1ක් සඳහා ශත 50ක් වනු ඇත.</p>	<p>පානයන් තුළ ඇති සීනි අන්තර්ගතයේ බද්දෙන් නිදහස් වන ප්‍රමාණය පහත පරිදි සංශෝධනය වනු ඇත:</p> <p>(අ) කාබනිකාත පානයන් - මි.ලී. 100කට ග්‍රෑම් 4</p> <p>(ආ) පළතුරු පදනම් කර ගත් පානයන් - මි.ලී. 100කට ග්‍රෑම් 8</p> <p>බද්දෙන් නිදහස් වන ප්‍රමාණය ඉක්මවා යන සීනි අන්තර්ගතයට පැනවෙන බදු අනුපාතය ග්‍රෑම් 1කට ශත 40 දක්වා සංශෝධනය කෙරෙනු ඇත.</p>

මූලාශ්‍රය: අයවැය කථාව (2018 හා 2019).

සාමාන්‍යම ක ආදායම් බලපෑමක් ඇති මෙම ප්‍රතිපත්ති ක්‍රියාමාර්ගය පැහැදිලි කරන ලෙස ර.මු.කා.ස. විසින් කරන ලද ඉල්ලීමට ප්‍රතිචාරයක් ලෙස මු.අ. විසින් සෞඛ්‍ය, පෝෂණ සහ දේශීය වෛද්‍ය අමාත්‍යාංශයෙන් ලද ලිපියක් ර.මු.කා.ස. වෙත සපයා ඇත. එහි පහත දැක්වෙන ප්‍රතිපත්ති විධිවිධානය දක්වා ඇත.

සියළු ආහාර සහ පානයන් සඳහා සංශෝධිත මාර්ග සංඥා වර්ණාලෝක සංකේත පද්ධතියක් සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශය විසින් හඳුන්වා දෙනු ලබන අතර එම සීමා මට්ටම් පදනම් කර ගනිමින් බදු මට්ටම් නිර්වචනය කළහොත් එම මැදිහත් වීම් දෙකටම එය සුබප්ලදායී වනු ඇත. පිළිගත හැකි හෝ අවම සීනි මට්ටම ග්‍රෑම් 2/මි.ලී.100 වන අතර ඉහළ මට්ටම ග්‍රෑම් 8/මි.ලී.100 ක් ලෙස ප්‍රතිනිර්වචනය කර ඇත. මෙම අගයන් පදනම් කර ගනිමින් සියළු පානයන් සඳහා ග්‍රෑම් 2/මි.ලී. 100 ක් සීනි බද්දෙන් නිදහස් කිරීමට අමාත්‍යාංශය නිර්දේශ කරයි. නැවුම් පළතුරු ශුෂ්‍ර සඳහා බදු/නිදහස් මට්ටම ග්‍රෑම් 8ක් ලෙස හඳුනා ගැනේ.

බදු අඩු කිරීමේ මු.අ. ක්‍රියාව සෞ.අමා. විසින් ලබා දුන් විධිවිධානයට දෙආකාරයකින් පටහැනි බව ර.මු.කා.ස. ට පෙනී යයි. පළමුව එය කාබනිකාත බීම සඳහා බද්දෙන් නිදහස් කිරීම ග්‍රෑම් 2 සිට 4 දක්වා දෙගුණ කරයි. දෙවනුව අමතර ග්‍රෑම් 1කට පැනවෙන බද්ද ශත 50 සිට ශත 40 දක්වා එය අඩු කරයි. මු.අ. විසින් ලබා දෙන වැඩිදුර පැහැදිලි කිරීම්වල දී ඔවුන් අවධාරණය කරන්නේ සෞ.අමා. විසින් යෝජනා කරන නිර්ණායකයට වෙනස්ව බද්දෙන් නිදහස් කිරීමේ නිර්ණායකය තෝරා ගැනීමේ දී අන්තර්ජාතිකව පවත්නා වඩා යෝග්‍යම නිර්ණායකය මු.අ. විසින් අනුගමනය කරන බවයි. නමුත් මෙය තහවුරු කරමින් සපථ කිරීමක් සෞ.අමා. වෙතින් දී නොමැත.

ර.මු.කා.ස. ට අනුව සෞඛ්‍ය ප්‍රතිපත්තිය තුළ පවත්නා වඩා යෝග්‍යම භාවිතාව හා සම්බන්ධ තීරණ (පරිභෝජනය දිරි ගැන්වීම්/අධ්‍යෝර්ග්‍යමත් කිරීම් යොදා ගැනීමට අදාළව සෞඛ්‍ය හා සම්බන්ධ තීරණයක ඇතුළුව), මූලිකවම සෞ.අමා. විසින් තීරණය කළ යුතු බවත් උචිත සෞඛ්‍ය ප්‍රතිපත්තිය පිළිබඳ මු.අ. දෘෂ්ටිත් මගින් සෞ.අමා. හි දෘෂ්ටිත් යටපත් නොකළයුතුය. විශේෂයෙන්ම සෞ.අමා. තීරණයකය/ ඔවුන් දරන මතය වඩා ධනාත්මක ආදායම් බලපෑමක් ද සහිත විට එසේ යටපත් කිරීම සුදුසු නොවේ.

පාර්ලිමේන්තුවේ බහුතර කැමැත්ත හිමි නොවූ නව අගමැතිවරයෙකු පත් වූ කෙටි කාල සීමාව තුළදී ය සීනි බදු අඩු කිරීමේ අනෙකික තීරණයක් (2018 දෙසැම්බර් 3වන දා) ප්‍රකාශයට පත් කෙරුණි. නමුත් ර.මු.කා.ස. එම කාල සීමාව තුළ දී ගනු ලැබූ විධායක තීරණ කෙරෙහි වර්තමාන රජය දුරස්ථ වන බැවින්, ර.මු.කා.ස. හි සංසන්දනයන් යොමු වන්නේ 2018 අයවැයේ දී සම්මත කර ගත් ප්‍රතිපත්තීන් වෙත පමණි. ධනාත්මක රාජ්‍ය ආදායම් සහ සමාජ බලපෑමක් සහිත මෙවැනි අයවැය යෝජනාවක් මු.අ. විසින් ක්‍රියාවට නොනැංවීම පමණක් නොව පාර්ලිමේන්තුවට නිසි ලෙස හෙලිදරව් කිරීමකින් තොරව පසුව එකී යෝජනා ආපසු හැරවීමට දරණ උත්සාහයන් පිළිබඳව ර.මු.කා.ස. සැලකිය යුතු අවධානයකින් සටහන් කර තබයි. අයවැය තුළ ප්‍රකාශයට පත් කෙරෙන ප්‍රතිපත්තීන් ක්‍රියාවට නැංවීමට රජයේ කැප වීමක් නොමැති නම් එලෙස අයවැය තුළ ප්‍රතිපත්ති ප්‍රකාශ කිරීම් සිදු කිරීමෙන් පාර්ලිමේන්තුව නොමග නොයැවිය යුතු බව ර.මු.කා.ස. හි අදහසයි.

අධ්‍යාපන අංශය

මධ්‍යම රජයේ අධ්‍යාපන වැය කිරීම අමාත්‍යාංශ 3ක් මගින් ප්‍රධාන වශයෙන් සිදු කෙරේ.³ මධ්‍යම රජය විසින් ක්‍රියාත්මක කරන අධ්‍යාපන වැය කිරීම් වර්ග 3 මෙම කොටසේ දී පරීක්ෂාවට ලක් කෙරේ.

1. සාමාන්‍ය (ප්‍රාථමික සහ ද්විතියික) අධ්‍යාපනය - අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශය යටතට පත් කර ඇත.
2. විශ්ව විද්‍යාල අධ්‍යාපනය - නගර සැලසුම්, ජල සම්පාදන හා උසස් අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශය (උසස් අධ්‍යාපන අංශය) යටතට පත් කර ඇත.
3. කාර්මික සහ වෘත්තීය අධ්‍යාපනය හා පුහුණුව (කා.වෘ.අ.පු.) අංශය - ජාතික ප්‍රතිපත්ති, ආර්ථික කටයුතු, නැවත පදිංචි කිරීම් හා පුනුරුත්ථාපන, උතුරු සංවර්ධන, වෘත්තීය පුහුණු හා කුසලතා සංවර්ධන සහ යෞවන කටයුතු අමාත්‍යාංශය (වෘත්තීය පුහුණු හා කුසලතා සංවර්ධන අංශය) යටතට පත් කර ඇත.

මෙම වැය 3 අතර වියදම වෙන්කර ඇති ආකාරය දැක්වෙන විස්තරාත්මක සංඛ්‍යාන දත්ත පහත දැක්වෙන වගුව 6 හි ඉදිරිපත් කර ඇත.

වගුව 6: අධ්‍යාපන අංශයේ වියදම් සාරාංශය

<i>අගය රු. මිලියනවලින්</i>				
අමාත්‍යාංශය/දෙපාර්තමේන්තුව	රජයේ වියදම/වෙන් කිරීම			වසරාන්තර වෙනස
	2017 කථා	2018 සංශෝධිත	2019 අයවැය	2018-2019
අධ්‍යාපන අංශය	135,275	188,449	197,888	+ 9,439 (+ 5.01%)
- සාමාන්‍ය අධ්‍යාපනය	79,516	104,796	105,000	+ 2,040 (+0.19%)
- විශ්ව විද්‍යාල අධ්‍යාපනය	47,516	72,446	79,320	+ 6,874 (+ 9.49%)
- තෘතීක හා වෘත්තීය අධ්‍යාපනය හා පුහුණුව	8,243	11,207	11,268	+ 61 (+ 0.54%)
- 2019 අයවැය කථාව තුළ ඇති නිශ්චිත අමතර යෝජනා	අදාළ නොවේ	අදාළ නොවේ	2,300	අදාළ නොවේ

රජයේ අයවැයේ කොටසක් ලෙස අගය

අමාත්‍යාංශය/දෙපාර්තමේන්තුව	රජයේ වියදම/වෙන් කිරීම			වසරාන්තර වෙනස
	2017 කථා	2018 සංශෝධිත	2019 අයවැය	2018-2019
අධ්‍යාපන අංශය	5.20%	6.16%	5.92%	-0.23%
- සාමාන්‍ය අධ්‍යාපනය	3.05%	3.42%	3.14%	-0.28%
- විශ්ව විද්‍යාල අධ්‍යාපනය	1.83%	2.37%	2.37%	0.01%
- තෘතීක හා වෘත්තීය අධ්‍යාපනය හා පුහුණුව	0.32%	0.37%	0.34%	-0.03%
- 2019 අයවැය කථාව තුළ ඇති නිශ්චිත අමතර යෝජනා	අදාළ නොවේ	අදාළ නොවේ	0.07%	අදාළ නොවේ

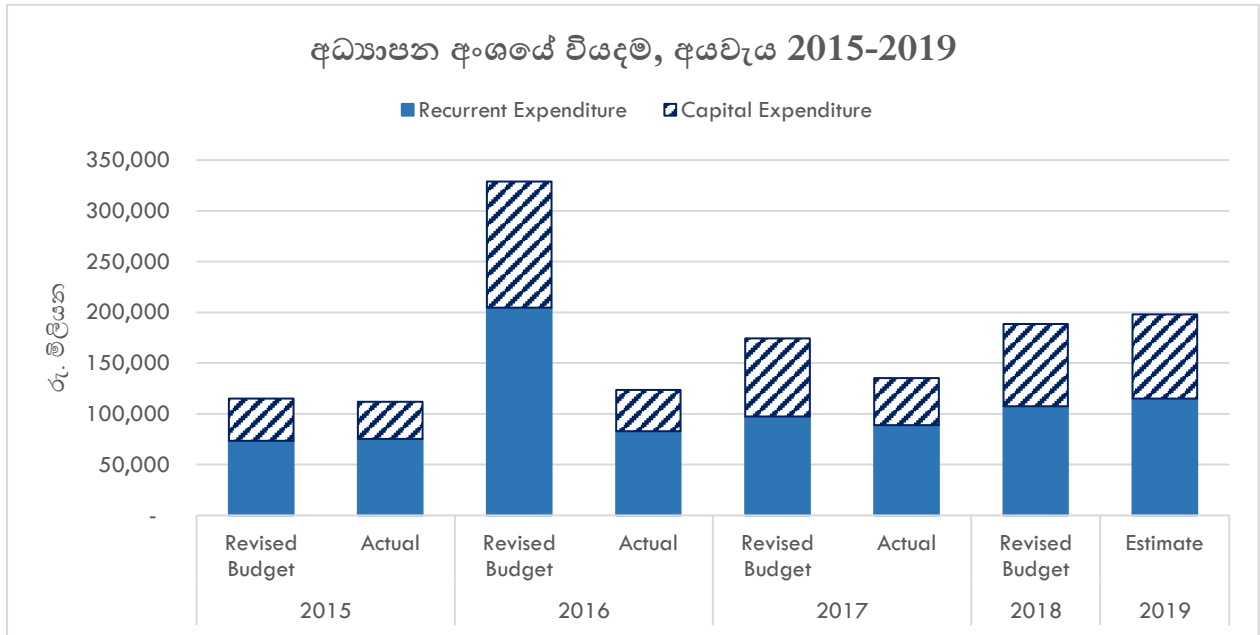
ද.ජා.නී. හි කොටසක් ලෙස අගය

³ ආරක්ෂක අමාත්‍යාංශය වැනි, අධ්‍යාපන පහසුකම් සපයන වෙනත් රේඛීය අමාත්‍යාංශ සහ පළාත් සභා මෙම විශ්ලේෂණයට ඇතුළත් කර ගෙන නොමැත.

අමාත්‍යාංශය/දෙපාර්තමේන්තුව	රජයේ වියදම/වෙන් කිරීම			වසරාන්තර වෙනස
	2017 තරාස	2018 සංශෝධිත	2019 අයවැය	2018-2019
අධ්‍යාපන අංශය	1.02%	1.30%	1.27%	-0.04%

සටහන: 2017 ක්‍රියාවට නැංවුණු අයවැය යෝජනා, 2017 තරාස වියදම සහ 2018 සංශෝධිත ඇස්තමේන්තු, රජයේ නියෝජිතායතන වියදම් තුළ දැනටමත් අන්තර්ගත කර ඇත
 මූලාශ්‍රය: දළ අයවැය ඇස්තමේන්තුව (2019) සහ අයවැය කථාව (2019).

රූප සටහන 1: අධ්‍යාපන අංශයේ වියදම, අයවැය 2015-2019

සටහන: 2019 සඳහා සෞඛ්‍ය අංශයට වෙන් කිරීම් තුළ අයවැය යෝජනාවල වෙන්කිරීම් ඇතුළත් වේ.
 මූලාශ්‍රය: දළ හා අනුමත අයවැය ඇස්තමේන්තු (විවිධ වසරවල).

වගුව 7: වාර්ෂික ශිෂ්‍ය ඇතුළත් කර ගැනීම් හා ලියාපදිංචි වීම්, 2014-2017

වාර්ෂික ශිෂ්‍ය ඇතුළත් කර ගැනීම්, 2014-2017

	2014	2015	2016	2017
පාසැල (නව ඇතුළත් කර ගැනීම්)	349,182	334,877	317,895	322,135
විශ්ව විද්‍යාලය	25,200	25,676	29,083	30,062
කාර්මික විද්‍යාලය	22,863	19,864	26,591	33,650

සටහන: විශ්ව විද්‍යාලය-වාර්ෂික ශිෂ්‍ය ඇතුළත් කර ගැනීම් සමන්විත වී ඇත්තේ විශ්ව විද්‍යාල ප්‍රතිපාදන කොමිසම යටතේ ඇති විශ්ව විද්‍යාලවලට පැමිණෙන නව ශිෂ්‍යයින්ගෙන් පමණි.

සා.පෙළ හෝ උ.පෙළ සුදුසුකම් ලැබූ හෝ නොලැබූ ශිෂ්‍යයින් 2014-2017

	2014	2015	2016	2017
සා.පෙළට පෙනී සිටි ශිෂ්‍යයින්	277,414	290,929	286,251	312,464
- සුදුසුකම් ලැබූ	184,619	195,359	200,204	221,943
- සුදුසුකම් නොලැබූ	92,795	95,570	86,047	90,521
උ.පෙළට පෙනී සිටි ශිෂ්‍යයින්	207,304	210,340	211,865	206,630
- සුදුසුකම් ලැබූ	126,971	131,137	134,238	136,421

	2014	2015	2016	2017
- සුදුසුකම් නොලැබූ	80,333	79,203	77,627	70,209
සා.පෙළට හෝ උ.පෙළට සුදුසුකම් නොලැබූ ශිෂ්‍යයින්	173,128	174,773	163,674	160,730

සටහන: පාසැල් අපේක්ෂකයින් පමණක් සලකා බැලිණි.

වාර්ෂික ශිෂ්‍ය ජනගහණය (ලියාපදිංචි වීම), 2014-2017

	2014	2015	2016	2017
ශිෂ්‍ය (පාසැල්) ජනගහණය	4,273,065	4,330,368	4,345,740	4,367,493
විශ්ව විද්‍යාල ශිෂ්‍යයින් (උපාධි අපේක්ෂකයින්)	81,153	87,085	87,741	91,905
කාර්මික විද්‍යාල	29,428	26,186	32,990	39,910

සටහන: විශ්ව විද්‍යාල ශිෂ්‍යයින් සමන්විත වී ඇත්තේ විශ්ව විද්‍යාල ප්‍රතිපාදන කොමිසම යටතේ ඇති විශ්ව විද්‍යාලවලට පැමිණෙන උපාධි අපේක්ෂකයින්ගෙන් පමණි.

මූලාශ්‍රය: දළ අයවැය ඇස්තමේන්තු (2019) සහ ශ්‍රී.ලං.ම.බැ. ආර්ථික හා සමාජ සංඛ්‍යාලේඛන (2018).

රජයේ ප්‍රතිපත්තිය මත පදනම් වූ අයවැය අපේක්ෂා

කලින් සඳහන් කළ පරිදි, රජයේ ප්‍රතිපත්ති ඇතුළත වෙන් කිරීම් හොඳින් විහිදී තිබේද යන ගැටළුව ඇගයීමේ දී “Vision 2025” (2017 සැප්තැම්බර්) යන තේමාවෙන් යුතුව රජයේ ප්‍රතිපත්ති ප්‍රකාශය ර.මු.කා.ස. විසින් ඇසුරු කර ගෙන ඇත. “Vision 2025” තුළ හා ඒ හා සබැඳි අයවැය අපේක්ෂා (ර.මු.කා.ස. විසින් වටහා ගත් පරිදි) තුළ පිළිබිඹු වන පරිදි අධ්‍යාපන අංශය සඳහා වූ නිශ්චිත ප්‍රතිපත්ති ප්‍රමුඛතා පහත දැක්වෙන වගුව 8 තුළ ගෙන හැර දැක්වේ.

වගුව 8 : රජයේ අධ්‍යාපන ප්‍රතිපත්ති රාමුව 2019 අයවැය සමඟ සැසඳීම

රජයේ ප්‍රතිපත්ති ප්‍රමුඛතාවය	වියදම්වල/අයවැයවල ප්‍රධානතම අපේක්ෂා	ර.මු.කා.ස. නිරීක්ෂණයන් හි සාරාංශය
රජයේ පුළුල් ආයෝජන වැඩසටහනක් (ර.ආ.වැ.) මඟින් සංවර්ධනය සඳහා දරණ ප්‍රාග්ධන වියදම් භාවිතයන්ට ප්‍රමුඛතාවය ලබා දීමට රජය සැලසුම් කරයි.	අංශය වෙත කෙරෙන ප්‍රාග්ධන වියදම්/වෙන් කිරීම් ඉහළ දැමිය යුතුය.	නියමිත පමණට අඩුවෙන් වැය කිරීම් ගැන ඇති අතින් වාර්තා නිසා ඇති සැක සංකා ද සමඟින්, තෘප්තිමත් වේ.
අධ්‍යාපනය ඇතුළු සමාජ සේවාවන් සම්පාදනය තුළ රජයේ හා පුද්ගලික අංශයේ හවුල්කාරීත්වයන් (ර.පු.හ.) සඳහා රජයෙන් දිරි ගැන්වේ.	අදාළ නොවේ	අදාළ නොවේ
සියල්ලන්ට වසර 13ක අධ්‍යාපනයක් ලබා ගැනීමට රජය විසින් කටයුතු කරනු ඇත.	වඩා පුළුල් ශිෂ්‍ය සංඛ්‍යාවකට සේවා සැපයිය හැකි වන පරිදි ද්විතීයික අධ්‍යාපනය සඳහා වෙන් කිරීම් වැඩි දියුණු විය යුතුය.	සාමාන්‍ය අධ්‍යාපනය සඳහා වෙන් කිරීම් මූර්ත අගයන් අනුව බලන කළ හැකිලී යන බැවින් මෙන්ම, කැපවීම් ඉහළ නැංවීමට ආධාර ලැබෙන ආකාරය ගැන තොරතුරු නොමැති බැවින් තෘප්තිමත් විය නොහැක.
තෘතීයික අධ්‍යාපනයට ඇති ප්‍රවේශයන් වැඩි කෙරෙනු ඇත.	විශ්ව විද්‍යාල අධ්‍යාපනයට හා තෘතීයික හා වෘත්තීය අධ්‍යාපනය හා	විශ්ව විද්‍යාල අධ්‍යාපනය

රජයේ ප්‍රතිපත්ති ප්‍රමුඛතාවය	වියදම්වල/අයවැයවල ප්‍රධානතම අපේක්ෂා	ර.මු.කා.ස. නිරීක්ෂණයන් හි සාරාංශය
වෘත්තීය පුහුණුව ලැබීමට ඇති අවස්ථා, පුද්ගලික අංශයේ ද සහාය ඇතිව රජය විසින් පුළුල් කරනු ඇත.	පුහුණුවට කෙරෙන වෙන් කිරීම් ඉහළ දැමිය යුතු වේ.	නියමිත පමණට අඩුවෙන් වැය කිරීම් ගැන ඇති අතීත වාර්තා නිසා ඇති සැක සංකා ද සමඟින්, තෘප්තිමත් වේ.
රැකියා අවස්ථා නිර්මාණය වීමේ ඉඩ ප්‍රස්ථා සහිත අංශයන් තුළ කුසලතා සංවර්ධන වැඩසටහන් කෙරෙහි රජය අවධානය යොමු කරනු ඇත.		<u>තෘතීයික හා වෘත්තීය අධ්‍යාපනය හා පුහුණුව</u> තෘප්තිමත් විය නොහැක. රජයේ ප්‍රතිපත්තීන් මඟින් ඉදිරිපත් කර ඇති අපේක්ෂාවන්ට පරස්පරව මූර්ත අගයන් අනුව සිදු වී ඇත්තේ වෙන් කිරීම් අඩු වීමයි.
රජය විසින් තරුණයින්ගේ ව්‍යවසායකත්ව හැකියාවන් ශක්තිමත් කිරීම මඟින් ආර්ථිකය වෙත දායක වීමෙහි ලා ඔවුන්ව සවිබල ගන්වනු ඇත.	ගෝලීය සම්මතයන් පිළිබිඹු වන පරිදි විෂයමාලාවන් ප්‍රතිව්‍යුහගත කිරීමට අයවැය වෙන් කිරීම් සිදු කළ යුතු ය.	ඇගයුමට ලක් කර නොමැත. මෙම අභිප්‍රාය කෙරෙහි යොමු වූ වෙන් කිරීම් නිශ්චිතව හඳුනා ගැනීමට ර.මු.කා.ස.ට හැකි වූයේ නැත.
ඩිජිටල් තාක්ෂණ වෙත පුද්ගලික අංශයේ ආයෝජන රජය විසින් සක්‍රීයව ප්‍රවර්ධනය කෙරෙනු ඇත. තොරතුරු හා සන්නිවේදන තාක්ෂණ කර්මාන්තයේ පුද්ගලික අංශයේ ආයෝජනයට රජයෙන් දිරි ගැන්වීම් ලැබෙනු ඇත. රජය විසින්, තොරතුරු හා සන්නිවේදන තාක්ෂණ සාක්ෂරතාවය පාසැල් විෂය මාලා තුළට සමෝධානය කෙරෙනු ඇත.	අධ්‍යාපන ඩිජිටල්කරණ කිරීමේ පහසුකම් සැපයීම සඳහා හෝ ශිෂ්‍යයන්ගේ/අධ්‍යාපන සේවා ස්ථානවල තාක්ෂණික අභිවෘද්ධීන් සඳහා හෝ වෙන් කිරීම් සිදු කළ යුතුව තිබේ.	ඇගයුමට ලක් කර නොමැත. මෙම අරමුණ වෙනුවෙන් කර ඇති වෙන් කිරීම් ර.මු.කා.ස.ට විමර්ශණය කළ නොහැකිව තිබේ.
රට පුරා සුළු පරිමාණ සිට මධ්‍යම පරිමාණයේ යටිතල පහසුකම් ව්‍යාපෘති (අධ්‍යාපනය ද ඇතුළුව) තුළ ගොඩ නැඟීම-මෙහෙයුම-පැවරුම මාදිලිය රජය විසින් දිරි ගන්වනු ඇත.	අදාළ නොවේ	අදාළ නොවේ
පොදු සේවා, අධ්‍යාපන හා රැකියා අවස්ථා වෙත වෙනස් හැකියාවන් සහිත පුද්ගලයින්ට ඇති ප්‍රවේශයන් රජය විසින් වැඩි දියුණු කරනු ඇත.	ඉගෙනුම් ක්‍රියාවලියට පහසුකම් සැපයීම සඳහා සහ ආර්ථික ක්‍රියාකාරකම්වලට සක්‍රීය දායකත්වය ලබා දිය හැකිවන පරිදි, ආබාධිත පුද්ගලයින් කේන්ද්‍ර කරගත් අධ්‍යාපන සඳහා සුවිශේෂී වූ වෙන් කිරීම් කළ යුතුව තිබේ.	තෘප්තිමත් විය නොහැක. විශේෂ අධ්‍යාපනය සඳහා සමස්ථ වෙන් කිරීම් මූර්ත අගයන් අනුව හැකිලී යමින් තිබෙන අතර, ප්‍ර අයවැය වෙන් කිරීම් මඟින් තිපත්ති ඵල්ලයට සහාය ලැබෙන ආකාරය ගැන තොරතුරු ර.මු.කා.ස. ට නොමැත.

මූලාශ්‍රය: Vision 2025 (2017).

විශ්ලේෂණය

2019 දී මධ්‍යම රජයෙන් අධ්‍යාපන අංශයට කර ඇති සෘජු වෙන් කිරීම් රු. බිලියන 198 කට ඉතා ආසන්න වන අතර, එය අයවැයෙන් 5.92% ක් ද, නාමික ද.ජා.නි. න් 1.27% ක් ද වෙයි. 2013-2017 කාලයේ දී, වැය කිරීම් 19% ක සාමාන්‍ය අනුපාතයකින් වර්ධනය වී ඇත.

2018 හා 2019 දී අධ්‍යාපන අංශයට වෙන් කිරීම් රු. බිලියන 188 හා රු. බිලියන 198 අතර පවතිද්දී, 2017 දී මෙම අංශය සඳහා තථ්‍ය වැය කිරීම් රු. බිලියන 137 ට වඩා අඩු අගයක පැවති බව සලකන කල, අයවැය සුදුසු පරිදි 2018 දී වැය කර ඇති බවට හෝ 2019 දී එසේ කරනු ඇති බවට ර.මු.කා.ස. ට නිර්ණය කළ නොහැකි වෙයි. අතීත අත්දැකීම්වලින් මෙම සැක සංකාවන්ට අනුබල සැපයෙයි. 2013-2017 කාලය තුළ මධ්‍යම රජයේ තථ්‍ය අධ්‍යාපන වියදම හා වෙන් කිරීම් අතර 21% ක සාමාන්‍ය පරතරයක් තිබී ඇත (වගුව 9).

වගුව 9: අතින් අත්දැකීම් (2013-2017)

දෙපාර්තමේන්තුව/අමාත්‍යාංශය	වර්ධන සාමාන්‍යය (තරා වැයකිරීමෙන්)	හිඟයෙහි සාමාන්‍යය (තරා වැයකිරීම හා ඇස්තමේන්තු අතර සැසඳීම)
අධ්‍යාපන අංශය	19.0%	21.1%
- සාමාන්‍ය අධ්‍යාපනය	20.5%	21.3%
- විශ්ව විද්‍යාල අධ්‍යාපනය	17.2%	8.3%
- තෘතීයික හා වෘත්තීය පුහුණුව	23.3%	30.9%

සටහන: වර්ධන පරාසයේ සාමාන්‍ය සලකා බලා ඇත්තේ 2013 ආරම්භයේ පටන් වේ. 2019 අධ්‍යාපන අංශයේ වෙන් කිරීම්වලට, අයවැය යෝජනා සඳහා වෙන් කිරීම් ඇතුළත් වේ.

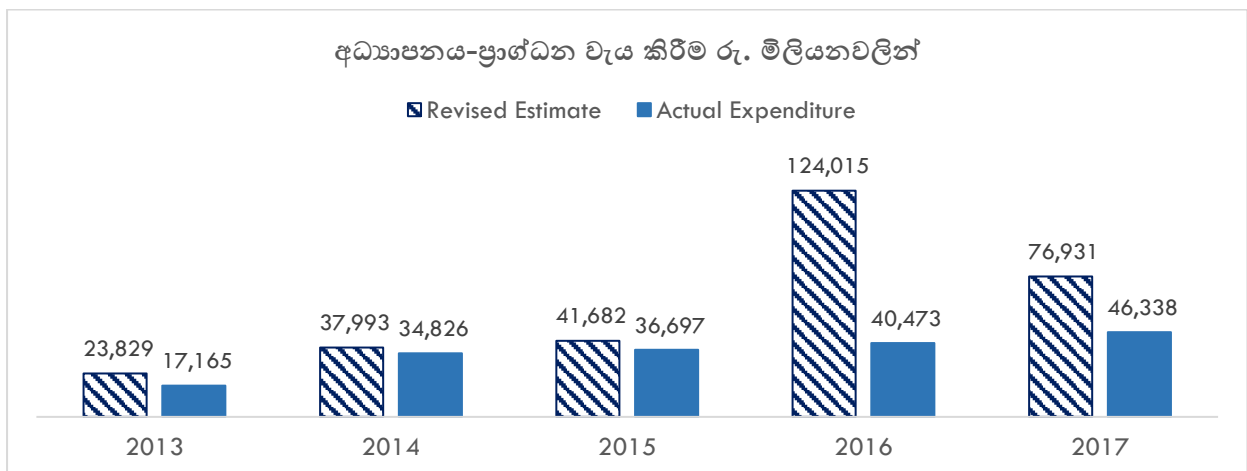
මූලාශ්‍රය: දළ හා අනුමත අයවැය ඇස්තමේන්තු (විවිධ වසරවල).

මෙම වාර්තාව තුළ දී, පහත දැක්වෙන මූලික අපේක්ෂාවන් වඩා විස්තරාත්මකව විශ්ලේෂණය කෙරෙනු ඇත: (1) ප්‍රාග්ධන වැය කිරීමේ ඉහළ යෑම, (2) සාමාන්‍ය අධ්‍යාපනය සඳහා වෙන් කිරීම ඉහළ යෑම, (3) විශ්ව විද්‍යාල අධ්‍යාපනය සඳහා වෙන් කිරීම ඉහළ යෑම, (4) තෘ.වෘ.අධ.පු. අංශය සඳහා වෙන් කිරීම ඉහළ යෑම සහ (5) දුබලතා සහිත පුද්ගලයින්ට අධ්‍යාපන පහසුකම් සඳහා ප්‍රවේශයන් වැඩි දියුණු කිරීම.

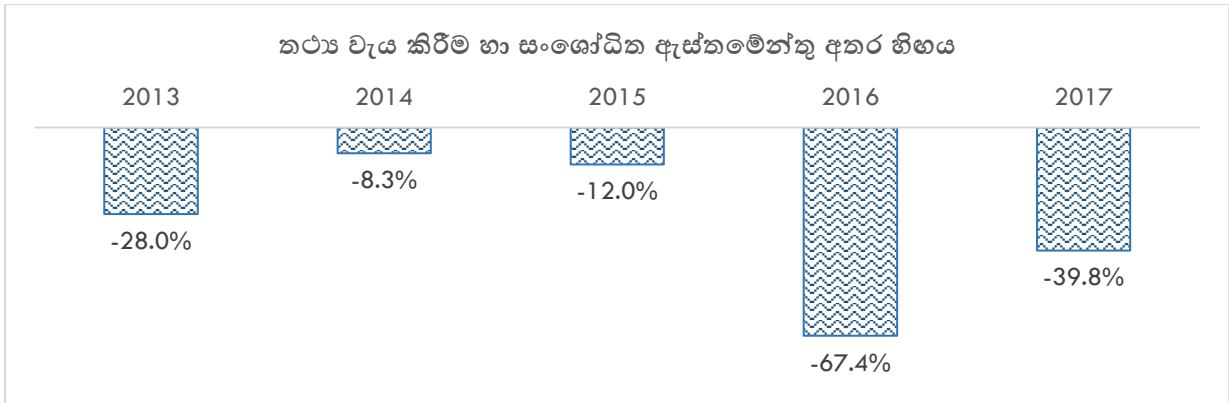
ප්‍රතිපත්තිය: ප්‍රාග්ධන වැය සඳහා ප්‍රමුඛතාවය ලබා දීම

- 2013-2017 කාලයේ දී ප්‍රාග්ධන වියදමේ වාර්ෂික වර්ධන සාමාන්‍ය 33.3% ක් විය. මේ සඳහා ප්‍රවේශය ලැබුණේ 2013-2014 දී ප්‍රාග්ධන වියදම රු. බිලියන 17.2 සිට රු. බිලියන 34.8 ක් දක්වා දෙගුණ කිරීමෙනි; 2015-2017 අතර කාලයේ සාමාන්‍ය වර්ධනය 10%කට පමණක් ආසන්න අගයක් විය.
- ඒ අතරතුර, තරා ප්‍රාග්ධන වැය කිරීම හා අයවැය වෙන් කිරීම අතර සාමාන්‍ය පරතරය 2013-2017 අතර කාලයේ දී 31.1% ක් විය. සෞඛ්‍ය අංශයේ සිදු වී ඇති පරිදි, වෙන් කළ ප්‍රාග්ධන වැයෙන් 67.4% ක් වැය නොකිරීම තුළ තරා වියදම හා සංශෝධිත ඇස්තමේන්තු අතර 2016 උපරිම පරතරය මෙය විය.
- 2019 අයවැයේ අධ්‍යාපනය සඳහා ප්‍රාග්ධන වෙන් කිරීම⁴, රු. බිලියන 82.7 ක් විය. මෙය 2017 තරා ප්‍රාග්ධන වැය කිරීමට වඩා 178.6% ක ඉහළ යෑමක් හා 2018 සංශෝධිත ඇස්තමේන්තුවට වඩා 2.3% ක ඉහළ යෑමකි. (රූප සටහන 4).

රූප සටහන 4 : අධ්‍යාපනය සඳහා ප්‍රාග්ධන වියදම, 2013-2017

⁴ අයවැය කපා යෝජනා ඇතුළත්ව.

මූලාශ්‍රය: අනුමත අයවැය ඇස්තමේන්තු (විවිධ වර්ෂවල).

නිරීක්ෂණය: රජයේ ප්‍රතිපත්ති අභිලාශයන්ට සරිලන පරිදි අධ්‍යාපනය සඳහා ප්‍රාග්ධන වැය වෙන් කිරීම ගැන ර.මු.කා.ස. ට තෘප්තිමත් විය හැකි ය. කෙසේ වෙතත්, සෞඛ්‍ය අංශයේ පරිදීම, අතීතයේ පටන් පැවතෙන රටාවක් දැකිය හැකි වේ. එනම්, අයවැය ක්‍රියාත්මක කිරීම, අයවැය ඇස්තමේන්තුවල ඇති අපේක්ෂාවන් සමඟ සාමාන්‍යයෙන් අනුගත වී නොතිබීමයි.

ප්‍රතිපත්තිය: සාමාන්‍ය අධ්‍යාපනය සඳහා වෙන් කිරීම් ඉහළ දැමීම

ප්‍රාථමික හා ද්විතීයික අධ්‍යාපනය ආවරණය වන සාමාන්‍ය අධ්‍යාපනය සඳහා වන වැය ද, ක්‍රියාත්මක කරන්නේ අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශ ය (අධ.අමා.) හා පළාත් සභා මගිනි. 2019 අයවැයේ දී රු. බිලියන 240කට ආසන්නව සාමාන්‍ය අධ්‍යාපනය සඳහා විශේෂයෙන් වෙන් කෙරී ඇත (වගුව 10).

සැමටම ‘වසර 13ක අධ්‍යාපනය’ යන්න සාක්ෂාත් කර ගැනීමට මධ්‍යම රජය ප්‍රතිපත්තිමය කැපවීමකට එළඹ ඇත. මෙම මූලාරම්භය සඳහා 2019 යෝජිත වැය කිරීම රු. බිලියන 6 කි. එය යොමු කෙරෙන්නේ පාසැල් 416ක් තුළ මෙම ප්‍රතිපත්තිය ක්‍රියාවට නැංවීමට, ගුරුවරුන් සඳහා ශක්‍යතා සංවර්ධන වැඩසටහන් පැවැත්වීමට, පාසැල් අධීක්ෂණයන් ක්‍රියාවට නැංවීමට, ගොඩනැගිලි ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීම හා ඉදිකිරීමට, සහ උපකරණ මිලදී ගැනීමට ය. ඊට අමතරව, සාමාන්‍ය අධ්‍යාපනය වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා විශේෂයෙන් වෙන් වූණු සුවිසල් වෙන් කිරීම් දළ අයවැය ඇස්තමේන්තු තුළ පවතී. (i) ප්‍රාථමික පාසැල් 3,577 ක පහසුකම් ඉහළ නැංවීම (රු. මිලියන 4,500), (ii) ද්විතීයික පාසැල් 1000 ක පහසුකම් ඉහළ නැංවීම (රු. මිලියන 4,500), (iii) වැවිලි වතු පාසැල් ද්විතීයික පාසැල් ලෙස උසස් කිරීම (රු. මිලියන 200).

අධ.අමා. විසින් (පළාත් සභාවලින් වෙන්ව ගත් විට) ප්‍රාථමික හා ද්විතීයික අධ්‍යාපනය සඳහා කෙරෙන සෘජු වැයෙහි අනුබන්ධනයක් ද, දළ අයවැය ඇස්තමේන්තු තුළ ඉදිරිපත් කර ඇත (වගුව 10).

වසර 13 ක අධ්‍යාපනය සඳහා මෙන්ම, අධ්‍යාපන පහසුකම් වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා ද, අධ්‍යාපන වැය තුළ වැදගත් කැප කිරීම් පෙන්වුම් කර ඇත. කෙසේ වෙතත්, ඒ අතරම සමස්ත වෙන් කළ වැය (විශේෂයෙන්ම පුනරාවර්තී වියදම්), 2018 සංශෝධිත ඇස්තමේන්තුවලට වඩා මූර්ත අගය අනුව අඩු වී ඇත. පළාත් සභා සඳහා වෙන් කිරීමේ නාමික ඉහළ යෑම 3.4%ක් වන අතර, එය ඇත්තේ උද්ධමනයට වඩා අඩු අගයකිනි; අඩු කළ පුනරාවර්තී වියදම් නිසා මූලිකවම මධ්‍ය තලයේ දී ප්‍රාථමික හා ද්විතීයික අධ්‍යාපනයේ වෙන් කිරීම නාමික ලෙසින් අඩු වන අතර, අධ.අමා. හි අනෙකුත් සියළු වියදම්වල ඇත්තේ වඩා අඩු ඉහළ යාමකි.

වගුව 10: සාමාන්‍ය අධ්‍යාපනය සඳහා රජයේ වැය කිරීම, අයවැය 2015-2019

අධ.අමා. සහ මධ්‍යම රජයෙන් පළාත් සභා වෙත කෙරෙන පැවරීම් මගින් සාමාන්‍ය අධ්‍යාපනය වෙත සෘජු වෙන් කිරීම්, අයවැය 2015-2019

අගයන් රු. මිලියනවලින්

	2015	2016	2017	2018 සං.අ.	2019 අ.
සාමාන්‍ය අධ්‍යාපන අංශය (පළාත් සභා ඇතුළුව)	176,916	185,684 (+5.0%)	201,160 (+8.3%)	235,081 (+16.9%)	239,835 (+2.0%)
- අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශය	59,263	63,643	79,516	104,731	105,000
- මධ්‍යම රජයෙන් පළාත් සභා සඳහා වෙන් කිරීම්	117,653	122,041	121,644	130,350	134,835

මූලාශ්‍රය: දළ අයවැය ඇස්තමේන්තු (2019) සහ රජයේ සන්නිවේදන දත්ත.

අධ. අමා. වැය ශීර්ෂ 2 -ප්‍රාථමික අධ්‍යාපනය හා ද්විතියික අධ්‍යාපනය- අතර සංවර්ධන ක්‍රියාකාරකම් සඳහා වූ අයවැය බෙදා හැරීම, අයවැය 2017-2019

	අගයන් (රු. මිලියන)			අධ්‍යාපන අංශයේ අයවැයේ කොටස (පළාත් සභා හැර)		
	2017	2018 සං.අ.	2019 අ.	2017	2018 සං.අ.	2019 අ.
ප්‍රාථමික අධ්‍යාපනය	4,522	5,004	4,699	3.3%	2.7%	2.4%
ද්විතියික අධ්‍යාපනය	24,312	33,425	31,167	18.0%	17.7%	15.7%

මූලාශ්‍රය: දළ අයවැය ඇස්තමේන්තු (2019).

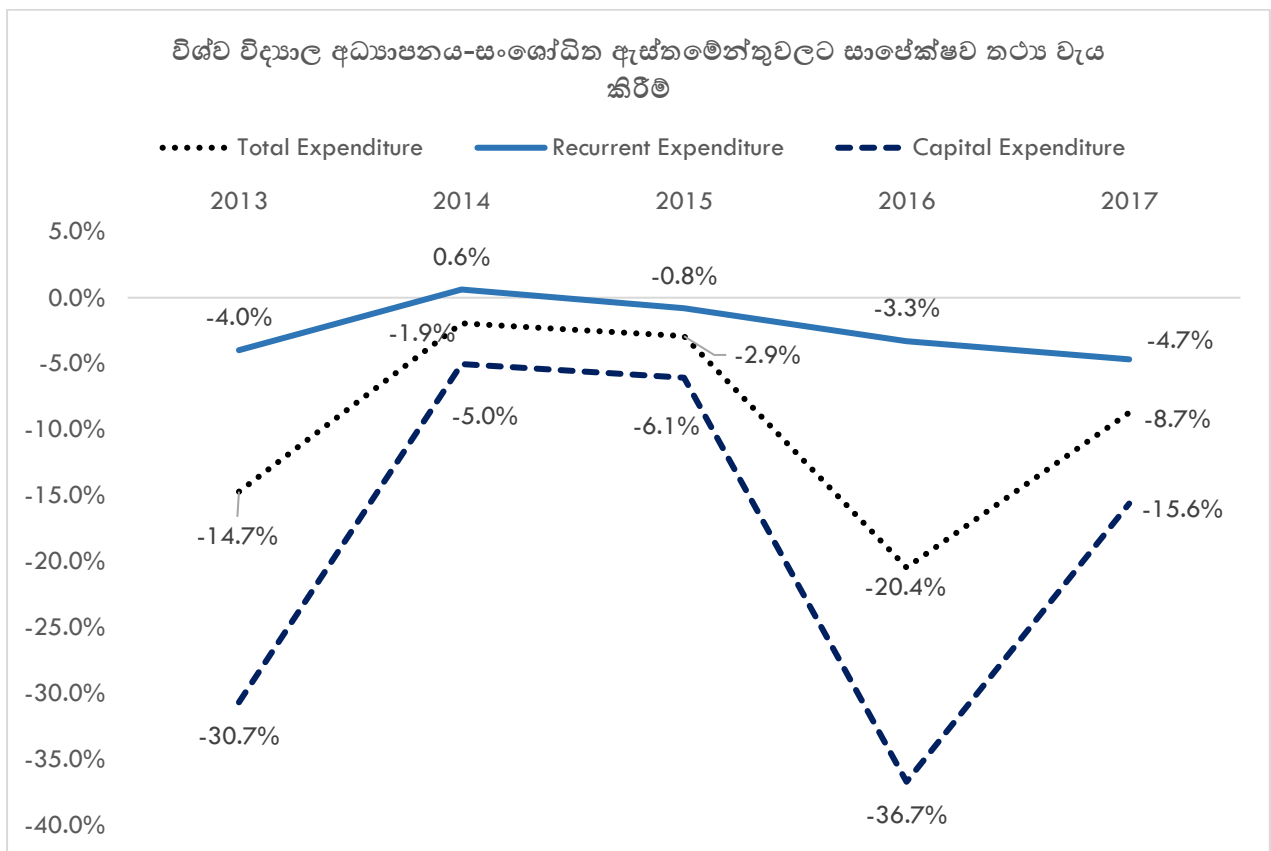
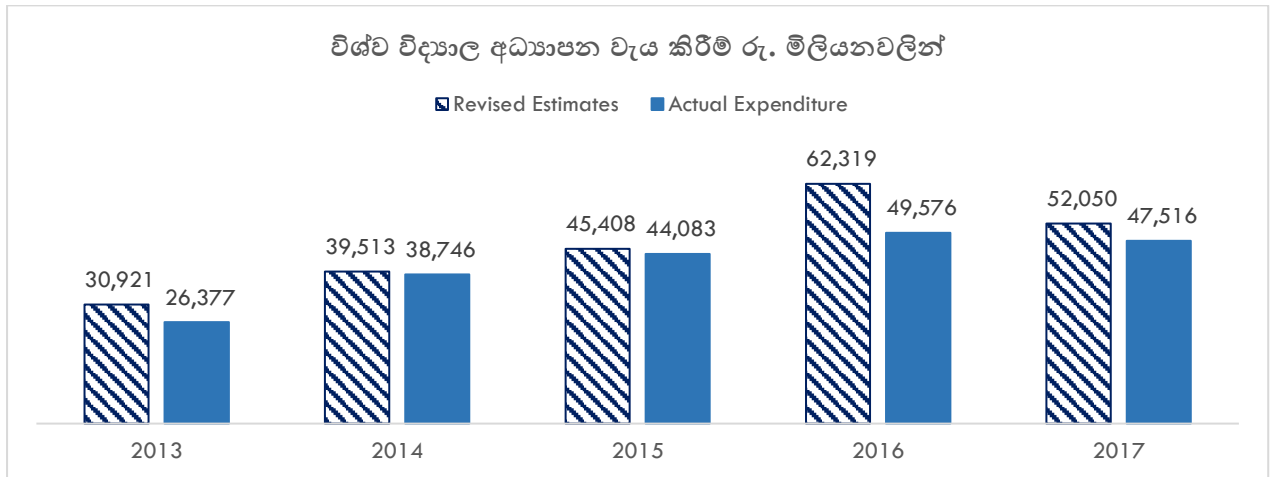
නිරීක්ෂණය : සාමාන්‍ය අධ්‍යාපනය (විශේෂයෙන් ද්විතියික අධ්‍යාපනය) සඳහා අයවැයේ පුනරාවර්ති වියදම සඳහා වෙන් කිරීම් හොඳින් විදහා දැක්වීමට අදාළව ර.මු.කා.ස. ට සැඟීමකට පත් විය නොහැක. අධ්‍යාපනය පුළුල් කිරීමට අදාළ කැප කිරීම් ගැන අයවැයෙහි ගෙන හැර තිබිය දී, වෙන් කිරීම්වල තරා හා නාමික අඩු වීම් තිබීම ගැන පැහැදිලි කෙරෙන තොරතුරු ර.මු.කා.ස. වෙත ලැබී තිබුණේ නැත.

ප්‍රතිපත්තිය: විශ්වවිද්‍යාල අධ්‍යාපනය සඳහා වෙන් කිරීම් ඉහළ දැමීම

විශ්වවිද්‍යාල අධ්‍යාපනය ද ඇතුළත් වන, තෘතීයික අධ්‍යාපනය වෙත ඇති ප්‍රවේශයන් පුළුල් කිරීම රජයේ ප්‍රකාශිත ප්‍රතිපත්තිය යි. 2013-2017 අතර කාලයේ දී, විශ්වවිද්‍යාල ප්‍රතිපාදන කොමිසම යටතේ පවතින විශ්වවිද්‍යාලවල වාර්ෂික ශිෂ්‍ය ඇතුළත් කර ගැනීම, උ/පෙළ සමත් වන ශිෂ්‍යයින්ගෙන් 19-22% ත් පමණ විය. කලින් සඳහන් කළ පරිදි, 2019 ශිෂ්‍ය අධ්‍යාපනය සඳහා මධ්‍යම රජයේ වෙන් කිරීම රු. බිලියන 79.3 ක්, එනම් 2018 සංශෝධිත ඇස්තමේන්තුවලට වඩා 9.5% ක වර්ධනයක් පෙන්වීය ය. මෙය 2017 තරා වැය කිරීමට වඩා 52.4%ක ඉහළ අගයකි.

නමුත්, ක්‍රියාවට නැංවීම පිළිබඳ සැක සංකා පසු ගිය වාර්තා හේතුවෙන් ඉස්මතු වෙයි. තරා වැය කිරීම් මෙන්ම, අයවැයෙන් වෙන් කළ සංඛ්‍යාවන්ගෙන් සිදු වූ අපහමන්‍යත් ද, රූපසටහන 5 තුළින් ඉදිරිපත් කෙරෙයි. ඓතිහාසිකව බලන කල, අයවැය වෙන් කිරීම්වල ගාමක බලය ඇත්තේ ප්‍රාග්ධන වියදම් වෙන් කිරීම්වල ය (2013-2017 දක්වා 24.2% කින් ඉහළ යෑම). නමුත්, එකී කාලය තුළම අව-වැය කිරීම සාමාන්‍යයෙන් 18.8%ක් විය. වෙන් කල හා තරා අතර පරතරය 2013 දී හා 2016 දී 30% ට වඩා වැඩි වූ අතර, 2017 දී 15% ටත් වඩා වැඩි විය.

රූප සටහන 5: විශ්වවිද්‍යාල අධ්‍යාපනය සඳහා රජයේ වෙන් කිරීම, 2013-2017

මූලාශ්‍ර : අනුමත අයවැය ඇස්තමේන්තු (විවිධ වසරවල)

නිරීක්ෂණය: විශ්වවිද්‍යාල අධ්‍යාපනය සඳහා වෙන් කිරීම, රජයේ ප්‍රතිපත්තියේ අභිප්‍රායන් ඇතුළත හොඳින් විදහා දක්වා ඇති බවට ර.මු.කා.ස. ට සැහීමකට පත් විය හැකි වෙයි. කෙසේ වෙතත්, අතීත අත්දැකීම්වලින් ගැනෙන රටාවක්, එනම්, අයවැය ක්‍රියාත්මක කිරීම, අයවැය ඇස්තමේන්තුවල ඇති අපේක්ෂාවන් සමඟ සාමාන්‍යයෙන් අනුගත වී නොතිබීමක් ර.මු.කා.ස.ට නිරීක්ෂණය විය.

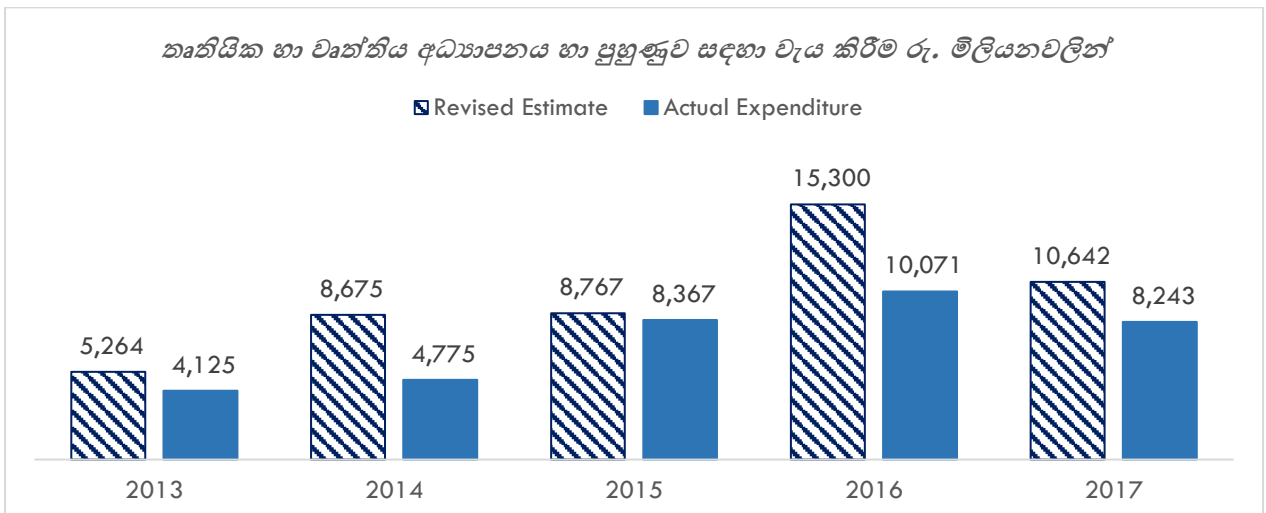
ප්‍රතිපත්තිය: තෘ.වෘ.අධ.පුහු. සඳහා වෙන් කිරීම් ඉහළ දැමීම

විශ්ව විද්‍යාල අධ්‍යාපනයට විකල්ප මනා පැවැත්මක්/තෝරා ගැනීමක් බවට පත් විය හැකි පශ්චාත්-ද්විතීයික තාක්ෂණික හා වෘත්තීය අධ්‍යාපනය හා පුහුණුව (තා.ව.අධ.පුහු.) ද ඇතුළත්, තෘතීයික අධ්‍යාපනය වෙත ඇති ප්‍රවේශයන් පුළුල් කිරීම රජයේ ප්‍රකාශිත ප්‍රතිපත්තිය යි. 2017 දී, ශිෂ්‍යයින් 160,730 ක් සා/පෙළ හෝ උ/පෙළ විභාග අසමත් විය. නමුත් එම වසරේ කාර්මික විද්‍යාල සඳහා වාර්ෂික ශිෂ්‍ය ඇතුළත් කර ගැනීම් සංඛ්‍යාව 39,910ක් පමණක් විය. රජයේ අනාගත දැක්මට අනුව තා.ව.අධ.පුහු. පුළුල් කිරීම සඳහා විශාල ඉඩ ප්‍රස්ථා තිබේ.

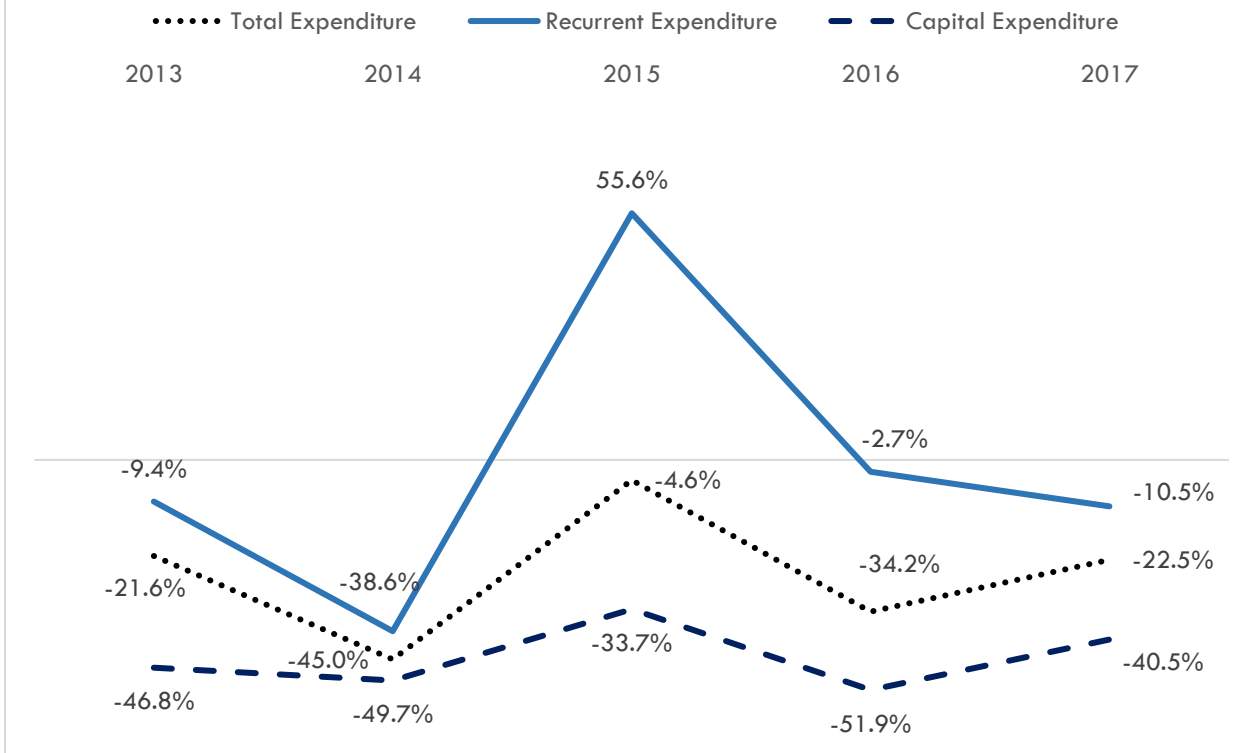
කලින් සඳහන් කළ පරිදි, 2019 දී තා.ව.අධ.පුහු. සඳහා මධ්‍යම රජයේ වෙන් කිරීම රු. මිලියන 11,268 ක් වෙයි. මෙය 2018 සංශෝධිත ඇස්තමේන්තුවේ වූ රු. මිලියන 11,207 ට වඩා සුළු නාමික ඉහළ යෑමක් වන අතර, මූර්ත අගයන්ගෙන් ගත් කළ පහළ යෑමකි. තා.ව.අධ.පුහු. සඳහා 2019 වෙන් කිරීම 2017 ඒ හා සබැඳි තර්ජන වැය කිරීමට වඩා 36.8%කින් වැඩි බව පෙනී යයි. නමුත් මෙම අංශය සඳහා 2017 තර්ජන වැය කිරීම 2016 වැය කිරීමට වඩා 18.2% කින් අඩු ය; ඊට හේතුව, ප්‍රාග්ධන වැය කිරීම සමඟ 46.1% ක පරතරයක් පැවතීමයි. එබැවින් 2019 වෙන් කිරීම, 2016 තර්ජන වැය කිරීමට වඩා ඉහළ ගොස් ඇති අගය 11.9% ක් පමණි (රූපසටහන 6).

2013-2017 අතර කාලයේ දී, තා.ව.අධ.පුහු. වියදමෙහි වාර්ෂික සාමාන්‍යය වර්ධනය 23.3% ක් වූ අතර, ඊට අදාළ ප්‍රාග්ධන වැය කිරීම 50.8% ක් විය. ඒ අතරම, තා.ව.අධ.පුහු. අයවැය 25.6% කින් අව-වැය කර තිබූ අතර, අදාළ ප්‍රාග්ධන අයවැය 44.5% ක් තරම් ප්‍රමාණයකින් අව-වැය කර තිබිණි.

රූප සටහන 6: තෘතීයික හා වෘත්තීය අධ්‍යාපනය හා පුහුණුව සඳහා වැය කිරීම, (2013-2017)

**තෘතීයික හා වෘත්තීය අධ්‍යාපනය හා පුහුණුව-සංශෝධන ඇස්තමේන්තුවට
සාපේක්ෂව තරා වැය කිරීම**

මූලාශ්‍ර: අනුමත අයවැය ඇස්තමේන්තු (විවිධ වසරවල).

නිරීක්ෂණය: තෘ.වෘ.අධ.පුහු. සඳහා වෙන් කිරීම්, ප්‍රතිපත්තියේ අභිප්‍රායන් හොඳින් ඇතුළු වන ලෙස විදහා දක්වා ඇතැයි ර.මු.කා.ස. ට සෑහීමකට පත් විය හැකි නොවේ. රජයේ ප්‍රතිපත්තියේ අපේක්ෂාවන්ට පටහැනි ලෙස, මුර්ත අගයන්ට අනුව වෙන් කිරීම් අඩු වී තිබේ. අයවැය ක්‍රියාත්මක කිරීමේ දී අයවැය ඇස්තමේන්තුවලට දිගින් දිගටම අනුගත නොවීමේ අතීතයේ සිට එන රටාවක් දැකිය හැකි බැවින් මෙම සැක සංකා තවත් තීව්‍ර වේ.

ප්‍රතිපත්තිය: දුබලතා ඇති පුද්ගලයින්ට අධ්‍යාපනය සඳහා ඇති ප්‍රවේශයන් වැඩි දියුණු කිරීම

2019 දළ ඇස්තමේන්තුවලට අනුව, විශේෂිත අධ්‍යාපන පහසුකම් සපයන පාසැල් 105ක් තිබේ. මෙම පාසැල්වල ශිෂ්‍ය ජනගහණය 2017 දී 136,802 ක් විය.

“විශේෂ අධ්‍යාපනය” සඳහාම වෙන් වූ වැය ශීර්ෂයක් අධ.අමා.ට ඇත. මෙම වැය ශීර්ෂය යටතේ පුනරාවර්ති වියදම 4.5% කින් ඉහළ ගොස් තිබේ (මුර්ත අගය අනුව ස්ථායීව තබා ගෙන ඇත). ප්‍රාග්ධන වැය වෙන් කිරීම රු. මිලියන 100 කින් අඩු වී ඇත (වගුව 11). යෙදුම් භාවිතයේ ව්‍යාකූලත්වයක් ලෙස පෙනී යන ලෙසින්, “විශේෂ අධ්‍යාපනය” වැය ශීර්ෂය යටතේ එන වෙන් කිරීම් දුබලතා/විශේෂ අවශ්‍යතා සහිත පුද්ගලයින්ගේ අධ්‍යාපන අවශ්‍යතා සඳහා පමණක් සීමා වී නොමැත ; උදා. ලෙස පිරිවෙන් අධ්‍යාපනය, බාලදක්ෂ සහ බාලදක්ෂිකා සංගම් සඳහා වෙන් කිරීම් ද ඒවාට ඇතුළත් වී ඇත.

වගුව 11:: විශේෂ අධ්‍යාපනය සඳහා අධ.අමා. වෙන් කිරීම, අයවැය 2017-2019

අගයන් රු. මිලියනවලින්

	2017	2018 සං.අ.	2019 අ.	වසරාන්තර ඉහළ යෑම (2018-2019)
පුනරාවර්ති වැය කිරීම	5,350	5,389	5,634	+245 (4.5%)
ප්‍රාග්ධන වැය කිරීම	218	670	570	-100 (-14.9%)
සමස්ථ වැය කිරීම	5,568	6,059	6,204	+145 (2.4%)

මූලාශ්‍රය: දළ අයවැය ඇස්තමේන්තු (2019).

දුබලතා සහිත පුද්ගලයින්ගේ අධ්‍යාපනයට ඇති ප්‍රවේශයන් ඉහළ නැංවීම සඳහා ප්‍රාග්ධන වැයෙහි ඉහළ යෑම - දුබලතා සහිත පුද්ගලයින්ගේ ප්‍රවේශ/සහභාගිත්ව පහසුකම් සඳහා - මෙන්ම, පුනරාවර්ති වැයෙහි ඉහළ යෑම - විශේෂ අවශ්‍යතා සහිත සිසුන් වෙනුවෙන් වූ ගුරුවරුන් හා ද්‍රව්‍ය සඳහා - සාමාන්‍යයෙන් සිදු විය යුතු ය. මුර්ත අගය අනුව බලන කල පුනරාවර්ති වැය එකතූන පල් වීම හා, ප්‍රාග්ධන වැය පහළ දැමීම මගින් ප්‍රතිපත්තිමය කැපවීම් අනුව යැමෙහි සැලසුමක් පෙන්වුම් කෙරෙන්නේ නැත.

නිරීක්ෂණය: විශේෂ අධ්‍යාපනය සඳහා වැය වෙන් කිරීම් හොඳින් විදහා දක්වා ඇතැයි ර.මු.කා.ස.ට සෑහීමට පත්විය නොහැකි වෙයි. එකම මට්ටමක වෙනස් නොවෙමින් කාලයක් පැවති පුනරාවර්තන වියදම් හා ප්‍රාග්ධන වියදම් සඳහා ප්‍රතිපාදන අඩු කිරීම් සමඟින් ප්‍රතිපත්තිමය කැපවීම් ඉදිරියට ගෙන යා හැක්කේ කෙසේදැයි අවබෝධ කර ගැනීමට මු.අ. විසින් ර.මු.කා.ස. ට තොරතුරු ලබා දී නැත.

කොටස III: තොරතුරු ප්‍රමිතීන් සහ නිසි පෙර විමසුම

අයවැය තොරතුරු ලබා දීමේ දී යොදා ගන්නා ප්‍රමිතීන් සම්බන්ධයෙන් ර.මු.කා.ස.ට ඇති සැක සංකාවන් වාර්තාවේ මෙම කොටසින් ඉදිරිපත් කෙරේ. 2019 අයවැය පිළිබඳව පාර්ලිමේන්තුවට ලබා දුන් පළමු වාර්තාව තුළ මෙම සිරස්තලය යටතේ එකී සැක සංකාවන්ගෙන් එක් කොටසක් ප්‍රකාශයට පත් කෙරී ඇත. තවදුරටත් ඇති සැක සංකා මෙම කොටසින් ගෙන හැර දැක්වේ.

තොරතුරු ප්‍රමිතීන් හා නිසි පෙර විමසුම : ලබා දුන් තොරතුරුවල අභ්‍යන්තර සංගතබව සහ/හෝ වෙන් කිරීම්, වෙන් කිරීම්වල සිදු කළ වෙනස්කම් පිළිබඳ තොරතුරු ලබා දීමට අදාළව එහි වෘත්තිකබව හා නිරවද්‍යබව සහ ලබා දුන් තොරතුරුවල ප්‍රමාණවත් බව පිළිබඳ බරපතල සැක සංකා මින් කියවේ.

මෙම කොටස අංග දෙකකින් සමන්විත වේ. (1) අතීත අයවැය සැක සංකා පිළිබඳ ර.මු.කා.ස. විමසුම (2) සම තලයේ රටවල් සමඟ සැසඳීමේ දී ශ්‍රී ලංකාවේ අයවැයෙහි දුර්වලතාවය

පෙර අයවැය පිළිබඳ ර.මු.කා.ස. ගැටළු විමර්ශණය

පාර්ලිමේන්තුවට ලබා දුන් තොරතුරුවල ගුණාත්මක බව හා අවබෝධනීය බව වැඩි දියුණු කර ගැනීම සඳහා ර.මු.කා.ස., මු.අ. සමඟ අන්තර් ලිපි ගනුදෙනුවල හා මැදිහත්වීම් වල නියැලීණි. එකී සැක සංකා නිරාකරණය කිරීම හා සබැඳි ප්‍රගතිය (සමහර අවස්ථාවල දී එය නොමැතිවීම ගැන) ලේඛනගත කර තැබීමේ ආකාරයක් ලෙස, අංග තුනකින් යුතුව මෙම කොටස ඉදිරිපත් කෙරේ. ඉන් පළමුවැන්න, අයවැය තොරතුරු හා නිසි පෙර විමසුම වැඩි දියුණු කිරීමට අදාළව මු.අ. විසින් ර.මු.කා.ස.ට ලිඛිතව ලබා දුන් ප්‍රතිඥා ගණන් තැබීමකි. දෙවැන්න, වාහන වැයවල පවතින සැහවුණු ගැටළුවක් පිළිබඳව ය. තෙවැන්න, විදේශ ණය පොලී වියදමට අදාළව මු.අ. විසින් අද්භූත ලෙස සාවද්‍ය අයවැය ඇස්තමේන්තු ලබා දීමෙහි ප්‍රභේලිකාත්මක සංසිද්ධිය යි.

මු.අ. විසින් ර.මු.කා.ස.ට ලබා දුන් විධිමත් කාර්යභාරය

පසුගිය ර.මු.කා.ස. වාර්තා සහ ලිපි ගනුදෙනුවල දී ඉස්මතු කෙරුණු සැකසංකා වර්ග 4කට අදාළ ර.මු.කා.ස. හි නිර්දේශ සඳහා මු.අ. වෙතින් ලබා දුන් ප්‍රතිඥා, මෙම කොටසේ දී ව්‍යුහගත ආකාරයකින් ඉදිරිපත් කෙරේ (වගුව 12).⁵ මෙම සැකසංකා ඇති ක්ෂේත්‍ර නම්: (1) නිසි අංශ වර්ගීකරණයක් අයවැයෙහි නොතිබීම; (2) විශාල/බහු-වාර්ෂික වියදම්වල විනිවිදබවක් සහ අවබෝධනීයබවක් නොමැති වීම; (3) අයවැයට සිදු කළ ප්‍රමුඛතම වෙනස්කම් සඳහා පැහැදිලි කිරීම් නොමැති වීම; (4) අභිමතානුකූල අයවැය තැනීම වැඩි වීම

⁵ මු.අ. විසින් ලබා දුන් පොරොන්දුප්‍රකාරයන්ගේ ප්‍රාථමික මූලාශ්‍ර වන්නේ ලිඛිත තොරතුරු ලබා දීම් ය: (අ) 2018 අයවැය පිළිබඳ ර.මු.කා.ස. වාර්තාව II සඳහා, කමිටුව වෙත 2018 සැප්තැම්බර් 19 දින යවන ලද ප්‍රතිචාරය; (ආ) 2019 අයවැයට අදාළව ර.මු.කා.ස. විසින් කළ තොරතුරු ඉල්ලීම්වලට, 2019 පෙබරවාරි 27 දින කමිටුව වෙත යවන ලද ප්‍රතිචාරය.

12 වගුව : මුදල් අමාත්‍යාංශය විසින් ලබා දුන් කාර්යභාරය

මූලික ගැටළු	ර.මු.කා.ස. හි ඉල්ලීම්/නිර්දේශයන්	මු.අ. වෙතින් ලද ප්‍රතිචාරය	ලැබුණු ප්‍රතිචාරය තුළ මු.අ. විසින් ර.මු.කා.ස. වෙත ලබා දුන් පොරොන්දු ප්‍රකාරය
<p>1. නිසි ආංශික වර්ගීකරණයක් අයවැය තුළ නොමැති වීම</p>	<p>1අ. අයවැයේ අංශයන් ඒවායේ කාර්යය අනුව වර්ගීකරණය කිරීම සඳහා ප්‍රභේදයන් සමූහයක් ගොඩ නැංවීම.</p>	<p>රෙගුලාසිවලට අනුකූල වන පරිදි ආකෘතියන් වැඩි ගණනක් ඇත්තේ ආර්ථික වර්ගීකරණයන්ට අනුව නොව ගිණුම්කරණ දෘෂ්ටිකෝණයකිනි.</p> <p>ර.මු.කා.ස. විසින් සිදු කළ පසු විපරම මෙම වගුවේ 1ආ. හි සපයා ඇත.</p>	<p>2020 අයවැය සමඟ ආංශික වර්ගීකරණයක් හඳුන්වා දීමට මු.අ. විසින් පියවර ගනු ඇත.</p>
	<p>1ආ. වියදම්කාර නියෝජිතයන් වල වර්තමාන සමාකෘතිය නිසා අයවැයේ ආංශික වර්ගීකරණයක් කිරීමට නොහැකි වුවද, ආංශික විශ්ලේෂණයන් කිරීමට හැකිවන පරිදි වැය ශීර්ෂයන් සඳහා හෝ තෝරාගත් වැය කිරීම් සඳහා ආංශික වර්ගීකරණ කේතයන් ලබා දීම වැනි විකල්ප වර්ගීකරණ ක්‍රියාපටිපාටියක් අනුගමනය කළ යුතුය.</p>	<p>වැය ශීර්ෂයන් වෙත ආයතන සහ විෂයන් වෙන් කිරීම වඩා වඩා විෂම ජාතීය බවට පත් වීම නිසා ආංශික වර්ගීකරණයක් සිදු කිරීම අතිශයින් සංකීර්ණත්වයට පත්වෙමින් පවතිනුයේ එකඟ වේ. කෙසේ වෙතත්, ර.මු.කා.ස. හි අපේක්ෂාවන් සපුරාලීම සඳහා දෙපාර්තමේන්තුව තම උපරිම උත්සාහය දරනු ඇත.</p> <p>මේ වනවිට 2019 අයවැය ඇස්තමේන්තු මුද්‍රණය කිරීමේ කටයුතු අඩක් පමණ නිම වී ඇති බැවින්, සැලකිය යුතු කාලයක් සහ පරිශ්‍රමයක් දැරිය යුතු ක්‍රියාවලියක් ලෙස දෙපාර්තමේන්තුවට පෙනී යන මෙකී 2019 ඇස්තමේන්තු සඳහා ආංශික වර්ගීකරණයක් ඇතුළත් කිරීම නිර්දේශ කර ඇති පරිදි ක්‍රියාවේ යෙදවීමට ඉඩකඩක් නොමැත. සමහර, විශාල පරිමාණයේ ව්‍යාපෘතීන් අංශ ගණනාවක් හරහා දිවෙන බැවින් නිශ්චිත අංශයන් ඒවාට නම් කිරීම ජාතික අයවැය දෙපාර්තමේන්තුවට දුෂ්කර වී තිබේ. මෙම කාර්යයේ ඇති සංකීර්ණතාවය ර.මු.කා.ස. විසින් පිළිගනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ.</p> <p>එබැවින්, ර.මු.කා.ස. හි අපේක්ෂාවන් සැපිරෙන අන්දමින්, වැය කිරීම් සිදුකරන</p>	

මූලික ගැටළු	ර.මු.කා.ස. හි ඉල්ලීම්/නිර්දේශයන්	මු.අ. වෙතින් ලද ප්‍රතිචාරය	ලැබුණු ප්‍රතිචාරය තුළ මු.අ. විසින් ර.මු.කා.ස. වෙත ලබා දුන් පොරොන්දු ප්‍රකාරය
		<p>නියෝජිතායතනවල සහ ජාතික සැලසුම් දෙපාර්තමේන්තුවේ උපදේශකත්වය සහිතව 2020 අයවැය සඳහා ආංශික වර්ගීකරණයක් සිදු කිරීමේ ක්‍රමෝපාය සැලසුමක් හඳුන්වාදීමට දෙපාර්තමේන්තුව පියවර ගනු ඇත. 2019 අයවැය සඳහා පාර්ලිමේන්තු අනුමැතිය ලබා ගැනීමෙන් පසු අවසාන සංඛ්‍යා අගයන් ඇතුළත් කරමින් වාර්ෂික අයවැය ඇස්තමේන්තුව මුද්‍රණය කෙරෙනු ඇත. පළමු පියවර වශයෙන්, සමහර අංශවල ආංශික වර්ගීකරණ සාරාංශයක් 2019 අනුමත අයවැය ඇස්තමේන්තු පොතේ වෙනම උපලේඛනයක් ලෙස ඇතුළත් කෙරෙනු ඇත.</p>	
<p>2. විශාල/බහු වාර්ෂික වැය කිරීම්වල විනිවිදභාවයක් සහ අවබෝධ කර ගැනීමේ හැකියාවක් නොමැති වීම</p>	<p>2අ. “මහා පරිමාණ ව්‍යාපෘති” වගු සංශෝධනය කිරීම සහ විස්තරණය කිරීම.</p>	<p>අයවැය ඇස්තමේන්තු පිළියෙල කෙරෙන්නේ සීමිත කාල රාමුවක් තුළ ය. එබැවින්, වියදම් සිදු කරන අනෙකුත් නියෝජිතායතනවල යහපත් සහ ප්‍රබල සහායකින් තොරව, පෙන්වා දී ඇති සියළු තොරතුරු ඇතුළත් කිරීම දුෂ්කර කාර්යයකි. දැනට තොරතුරු ලබා ගත හැකි ව්‍යාපෘතිවල ලැයිස්තුවක් වුවද, අතිමහත් දුෂ්කරතා මධ්‍යයේ ඇතුළත් කල හැකි වූයේ කාර්ය මණ්ඩලයේ කැපවීම නිසා බව සඳහන් කළ යුතුය.</p> <p>ර.මු.කා.ස. විසින් සිදු කළ පසුච්චරම මෙම වගුවේ 2ආ. හි සපයා ඇත.</p>	<p>2020 අයවැය තුළ ඇතුළත් කිරීම සඳහා ‘මහා පරිමාණ ව්‍යාපෘතින්’ වල වගුව සංශෝධනය කිරීමට මු.අ. විසින් පියවර ගනු ඇත.</p>
	<p>2ආ. “මහා පරිමාණ ව්‍යාපෘති”වලට අදාළව වගු පිළියෙළ කිරීමේ දුෂ්කරතා පැවතිය ද, ඒවා නොමැතිව වියදම්වල නිසි ඇගයුමක් සිදු කළ නොහැකි බැවින් කමිටුව මෙය දකින්නේ තීරණාත්මක කාර්යයක් ලෙසිනි. වැය කිරීම්වලට අදාළ නියෝජිතායතන වෙතින්</p>	<p>මහා භාණ්ඩාගාරයේ ප්‍රයත්නය වූයේ, අයවැය ඇස්තමේන්තුව පිළියෙළ කළ මූල්‍ය වර්ෂයට අදාළ විශාල පරිමාණ ව්‍යාපෘතිවල වැය කිරීම් පෙන්වුම් කිරීමට ය. ර.මු.කා.ස. විසින් ඉදිරිපත් කළ අවශ්‍යතා සපුරාලීම සඳහා, 2020 අයවැය</p>	

මූලික ගැටළු	ර.මු.කා.ස. හි ඉල්ලීම්/නිර්දේශයන්	මු.අ. වෙතින් ලද ප්‍රතිචාරය	ලැබුණු ප්‍රතිචාරය තුළ මු.අ. විසින් ර.මු.කා.ස. වෙත ලබා දුන් පොරොන්දු ප්‍රකාරය
	අවශ්‍ය තොරතුරු ලබාගෙන එම තොරතුරු ඇතුළත් කිරීමේ යන්ත්‍රණයක් අමාත්‍යාංශය විසින් ගොඩ නැංවිය යුතුය.	ඇස්තමේන්තු තුළ එකී තොරතුරුවලට ඉඩ ලැබෙන පරිදි මහා පරිමාණ ව්‍යාපෘති ලැයිස්තුව සංශෝධනය කෙරෙනු ඇත. 2019 අයවැය ඇස්තමේන්තුව මුද්‍රණය කෙරෙමින් පවතින බැවින් අලුතෙන් තොරතුරු පිටු ඇතුළත් කිරීමේ හැකියාවක් නොමැති බව සඳහන් කළ යුතුය.	
3. අයවැයේ ප්‍රමුඛතම වෙනස්වීම් පිළිබඳ පැහැදිලි කිරීම් නොමැතිවීම	<p>3අ. ප්‍රමුඛතම වෙනස්කිරීම් පිළිබඳ පැහැදිලි කිරීම් ඉදිරිපත් කිරීම.</p> <p>3ආ. අදාළ අමාත්‍යාංශ සහ දෙපාර්තමේන්තු වල සමස්ථ වෙන්කිරීමෙන් අඩකට වඩා අත්පත් කර ගන්නා තනි අයවැය අයිතමයන් හි වෙනස්කම් පැහැදිලි කරන්න.</p> <p>3ඇ. අයවැය වෙන් කිරීම්වල ප්‍රමුඛතම වෙනස්වීම් සඳහා දක්වන පැහැදිලි කිරීම් මු.අ. විසින් හඳුනාගෙන සම්පිණ්ඩනය කල යුතු යැයි ර.මු.කා.ස. දැඩිව ඉල්ලා සිටී.</p> <p>ජාතික අයවැය සැකසීම සහ කළමනාකරණය මු.අ. විසින් සිදු කරන බැවින් වෙන් කිරීම්වල ප්‍රමුඛතම වෙනස්වීම් සිදු වී ඇත්නම් අමාත්‍යාංශය මේ පිළිබඳව දැනුවත්ව සිටිය යුතු වේ. එබැවින් මෙකී අපගමනයන් පිළිබඳ පැහැදිලි කිරීම් ඉදිරිපත් කිරීමට අමාත්‍යාංශයට හැකිවිය යුතුය.</p>	<p>අයවැය ඇස්තමේන්තු පාර්ලිමේන්තුවේ කමිටු අදියර තුළ සාකච්ඡාව සඳහා විවෘතව තිබේ. එම කාලය තුළ දී එක් එක් අමාත්‍යාංශය/වැය කිරීමේ නියෝජිතයන්ගෙන් වෙතින් මේවා ඉල්ලා සිටිය හැක.</p> <p>ර.මු.කා.ස. විසින් සිදු කළ පසු විපරම මෙම වගුවේ 3ඇ. හි සපයා ඇත.</p> <p>අයවැය ප්‍රතිපාදන වෙන් කෙරෙනු ලබන්නේ පවතින සම්පත්, රජයේ ප්‍රමුඛතා, සහ ඒ එක් එක් වසරේ ව්‍යාපෘතිවලට උවමනා සැබෑ මූල්‍ය අවශ්‍යතාවය පාදක කර ගනිමිනි. එබැවින් ඒ හා සමාන සම්පත් වෙන් කිරීමක් අනුගාමී වසරවල දී සිදු කිරීමට බොහෝදුරට අවශ්‍ය නොවනු ඇත.</p> <p>කෙසේවෙතත්, වෙන්කිරීම්වල කැපී පෙනෙන අන්දමේ වෙනස්කම් අනාගතයේ දී සිදුවුවහොත් ඒ සම්බන්ධව පාද සටහන් යෙදිය යුතු බව සනිටුහන් කර තබා ගැනේ.</p> <p>වර්තමාන තත්වය: 2019 අයවැයෙහි, අයවැය ඇස්තමේන්තුවල දළ සටහනේ පාද සටහන් මඟින් යම් ප්‍රමුඛතම වෙනස්වීම් සඳහා පැහැදිලි කිරීම් ඉදිරිපත් කර ඇති බව දැකිය හැකි වනු ඇත.</p>	අයවැයේ පාද සටහන් මඟින් ප්‍රමුඛතම වෙනස්වීම් පිළිබඳ පැහැදිලි කිරීම් ඉදිරිපත් කිරීමට මු.අ. කැප වී ඇත.

මූලික ගැටළු	ර.මු.කා.ස. හි ඉල්ලීම්/නිර්දේශයන්	මු.අ. වෙතින් ලද ප්‍රතිචාරය	ලැබුණු ප්‍රතිචාරය තුළ මු.අ. විසින් ර.මු.කා.ස. වෙත ලබා දුන් පොරොන්දු ප්‍රකාරය
<p>4. අභිමතානුකූල අයවැය තැනීමේදී ඉහළ යෑම</p>	<p>4 අ. පරිපූරක සභායක සේවාවන්ට හා ජාතික අයවැය දෙපාර්තමේන්තුවේ අසම්භාව්‍ය බැඳීම් ප්‍රභේදයට වෙන් කෙරෙන මුදල් ප්‍රමාණය ජාතික අයවැය තුළ සමස්ථ වැයකිරීමෙන් 5%ක උපරිමයකට සීමා කරන්න.</p>	<p>සුභසාධණ සහ අයවැය යෝජනා හැර මේ යටතේ ඡන්දයෙන් අනුමත වෙන් කිරීම, 2%ට වඩා අඩු වේ. එබැවින් මෙම ඉදිරිපත් කළ අදහස ධනාත්මකව පිළි ගැනේ.</p>	<p>“පරිපූරක සභායක සේවා හා අසම්භාව්‍ය බැඳීම්” අයවැය ශීර්ෂය 2019 අයවැයෙහි පටන් ඉදිරියට 2%කට සීමා කෙරෙනු ඇත.</p> <p>අයවැය යෝජනා සඳහා වෙනම වැය ශීර්ෂයක් නිර්මාණය කෙරේ.</p>
	<p>4 ආ. අනපේක්ෂිත ලෙස පැන නඟින බැඳීම් සඳහා පමණක් පරිපූරක සභායක සේවාවන් හා ජාතික අයවැය දෙපාර්තමේන්තුවේ අසම්භාව්‍ය බැඳීම් ප්‍රභේදය යොදා ගන්න.</p>	<p>සුභසාධන වැඩසටහන් මෙම අයවැය ශීර්ෂයෙන් ඉවත් කර අදාළ ආයතන යටතේ ඇතුළත් කිරීම මගින් අයවැය විවිධ ගිණුමේ ප්‍රතිපාදන සමස්ථ වියදමෙන් 2%කට අඩු කර තිබේ.</p> <p>වර්තමාන තත්වය: පොරොන්දු වූ පරිදි මු.අ. විසින් සුභසාධන වැඩසටහන් අදාළ ආයතන යටතට ගෙන ගොස් ඇත. 2019 දළ අයවැය ඇස්තමේන්තු පාදක කර ගත්විට අදාළ වැය ශීර්ෂය සඳහා රු. 80,253,533,000 ක වෙන් කිරීමක් තිබේ. එය අයවැයෙන් (රාජ්‍ය ණය ආපසු ගෙවීම් හැර) 2.5% කි.</p>	
	<p>4 ඇ. “මුදල් අමාත්‍යවරයාගේ යෝජනා” යන ශීර්ෂ නාමයෙන් යුතු නව වැය ශීර්ෂයක් නිර්මාණය කරන්න</p>	<p>අයවැය යෝජනා පරිදි, 2019 දී වෙනම ව්‍යාපෘතියක් නිර්මාණය කෙරෙනු ඇත.</p> <p>වර්තමාන තත්වය: 2019 දළ අයවැය ඇස්තමේන්තු තුළ සඳහන් වී ඇත්තේ “අයවැය යෝජනාවලට අදාළ ප්‍රතිපාදන වෙන් කිරීම් සිදු කර ඇති බැවින් ඒවා අදාළ අමාත්‍යාංශ යටතේ වෙන් කිරීම අයවැයේ කමිටු අදියරේ දී සිදු කිරීම ප්‍රායෝගිකව අභියෝගාත්මක වේ. වැඩසටහන 2 ව්‍යාපෘතිය 3 ශීර්ෂ අං. 240 යටතේ. එබැවින් එවැනි වෙන් කිරීම් සිදු කෙරෙනු ඇත. නිසි අධ්‍යයනයකින් පසු සහ එක් එක් අයවැය යෝජනාවලට සම්බන්ධ වැය කිරීමේ ආයතන නිශ්චිතව හඳුනා ගැනීමෙන් පසු එවැනි වෙන් කිරීම් අදාළ ආයතන වෙත පසුව නිදහස් කෙරෙනු ඇත”. යනුවෙනි.</p>	

මූලික ගැටළු	ර.මු.කා.ස. හි ඉල්ලීම්/නිර්දේශයන්	මු.අ. වෙතින් ලද ප්‍රතිචාරය	ලැබුණු ප්‍රතිචාරය තුළ මු.අ. විසින් ර.මු.කා.ස. වෙත ලබා දුන් පොරොන්දු ප්‍රකාරය

මූලාශ්‍රය: ර.මු.කා.ස. සමඟ මු.අ. සිදු කළ සන්නිවේදනයන් (2018 සැප්තැම්බර් 19 සහ 2019 පෙබරවාරි 27).

**තොරතුරුවලට අදාළ සැහවුණු ගැටළු
(වාහන වැය සඳහා)**

මෙම කොටසේ දී ඉස්මතු කෙරෙන තොරතුරු ප්‍රමිතීන්වල හා නිසි පෙර විමසුම්වල සැහවුණු ගැටළු ගැන හොඳින්ම පෙන්වුම් කරන අවස්ථාවක් නම් අයවැය ඇගයුමේ දී ර.මු.කා.ස. ට මුහුණ දීමට සිදු වූ අතීත අත්දැකීම් ය; මෙයට අදාළ කර ගත හොත්, වාහන අත්පත් කර ගැනීමේ වැය සම්බන්ධ රේඛීය අයිතමය යි. 2018 ර.මු.කා.ස. වාර්තාව 2 හි පවසන්නේ

“වාහන මිල දී ගැනීම අත්පත් කර ගැනීම සඳහා ප්‍රාග්ධන වැය ද මෙම වසරේ දී (2017) මෙන්ම පසුගිය වසරේ දී ද කැපී පෙනෙන ලෙස ඉහළ ගොස් තිබේ. 2015 හා 2016 දී අත්පත් කර ගැනීම සඳහා වැය වසරකට බිලියන 1.4 ක් පමණ වූ අතර, එය 2017 දී 12 ගුණයකින් ඉහළ යමින් බිලියන 16 කට වඩා වැඩි විය. මෙය, මෙහෙයුම් කල් බදු ක්‍රමය යටතේ වැය ද ඉහළ යන අතරතුර ය...”

වාහන අත්පත් කර ගැනීම සඳහා වෙන් කිරීමේ විකිණීමේ ඉහළ යෑමක් මින් ඇති විය. ර.මු.කා.ස. මෙම විෂමතාවය දැක රීට ප්‍රතිචාරයක් ඉල්ලා සිටිය විට දී, මෙම නිශ්චිත වැය ධාරාවේ අධිකතර ඉහළ යෑමට හේතු මු.අ. විසින් ඉදිරිපත් කරන ලදී.

පැහැදිලි කිරීම පහත පරිදි වේ. එකක් නම්, 2017 හා 2018 දී “ආරක්ෂක අමා. හා දුම්රිය දෙ. සඳහා උපයෝගීතා වාහන විශාල ප්‍රමාණයක් ප්‍රසම්පාදනය කරන ලදී”⁶; දෙවැන්න, ඒකාබද්ධ අරමුදල හරහා ප්‍රසම්පාදනය කළ වාහනවල වැය ගණනය, අය බද්දෙන් නිදහස් කිරීමේ හා නැවත පැනවීමේ බලපෑමට ලක් වීමයි. මෙම පැහැදිලි කිරීමේ පවා පෙන්වුම් කරන්නේ අයවැය තොරතුරු පාර්ලිමේන්තුවට ඉදිරිපත් කිරීමේ ඇති සැහවුණු ගැටළු ය. මෙම විශාල අපගමනය මහ හැරී යෑම ගැන මැදිහත් වීම නිසා අයවැය තැනීමේ දී තොරතුරු ප්‍රමිතීන් හා නිසි පෙර විමසුමට අදාළව සිදු කළ යුතු වැඩි දියුණු කිරීම් ර.මු.කා.ස. ට හඳුනා ගත හැකි විය.

1. බුද්ධිමත් ලෙස සාරාංශ කළ හා පැහැදිලි කළ වැය ඇස්තමේන්තු සඳහා සහතික වීම
2. අභිමතානුකූල වැය ශීර්ෂ අවභාවිතය තුරන් කිරීම

ගැටළුව 1 වැනි ඇස්තමේන්තු බුද්ධිමත් ලෙස සාරාංශ කර හෝ පැහැදිලි කර නැත

වාහන අත්පත් කර ගැනීමේ වැය 12 ගුණයකින් වැඩිවීම සඳහා පළමු පැහැදිලි කිරීම පැමිණියේ අයවැය විචලනයට හේතුව උපයෝගීතා වාහන මිලදී ගැනීම නිසා බව ර.මු.කා.ස. ට කියා පෑම තහවුරු කිරීමට ගෙන ආ තොරතුරු වශයෙනි. මෙම තොරතුරු වගුව 13 හි වෙයි.

වගුව 2: 2017 හා 2018 වාහන අත්පත් කර ගැනීමේ වැය අනුබණ්ඩනය

රු. මිලියනවලිනි		
වසර	වාහන වර්ගය	වාහන අත්පත් වැය
2017	ගිලන් රථ	1,233
	ආරක්ෂක (බෝට්ටු හා යාත්‍රා)	4,253
	දුම්රිය එන්ජින් / මැදිරි	7,600
	පොලිසිය හා වි.කා.බ.	100
	ආපදා කළමනාකරණය (ජල බවුසර් හා බෝට්ටු)	615
	වෙනත්	2,585

⁶ මෙය 2019 සැප් 19 මු.අ. විසින් ර.මු.කා.ස. වෙත යැවූ ලිඛිත සන්නිවේදනය මත පදනම් වේ. එය 2018 අයවැය ගැන ර.මු.කා.ස. වාර්තා II සඳහා ප්‍රතිචාරයකි.

වසර	වාහන වර්ගය	වාහන අත්පත් වැය
	එකතුව	16,386
2018	ආරක්ෂක වාහන (නාවික)	2,672
	දුම්රිය එන්ජින්/මැදිරි	6,100
	සෞඛ්‍ය අංශය	200
	පොලීසිය සහ වි.කා.බ.	53
	පාර්ලිමේන්තුව (බස්)	28
	එකතුව	9,053

මූලාශ්‍රය: ර.මු.කා.ස. සමඟ මු.අ. සන්නිවේදනය (2018 සැප් 19)

ප්‍රඥාගෝචර සමුච්චනයක/වර්ගීකරණයක අවශ්‍යතාව

වගුව 13 “වෙනත්” යන පෙළ අයිතමයට අයත් වන්නේ පරිපාලන උවමනාවන් වෙනුවෙන් වැය වෙන් කෙරුණු වාහන අත්පත් කර ගැනීම් ය. මේ අගය අතිත ප්‍රවණතා සමඟ ගැලපේ. ඉතා විශාල විචලනය වී ඇත්තේ පොදු සේවා (සෞඛ්‍ය සේවා හා පොදු ප්‍රවාහනය) සහ ආරක්ෂක අවශ්‍යතා (පොලීසිය හා හමුදාව) සඳහා වාහන අත්පත් කර ගැනීම් පරිපාලන අවශ්‍යතා සඳහා වාහන අත්පත් කර ගැනීම්වලටම එකතු කිරීම නිසාය.

මෙම වැය ඇස්තමේන්තු ගැන අදහස් කර ගැනීම සඳහා සහ මෙම අසාමාන්‍ය විචලනයන් ගැන ඇති වන සැක සංකා සමනය කිරීම සඳහා අවශ්‍ය තොරතුරු ලබා ගැනීමට ර.මු.කා.ස. ට කැපී පෙනෙන ශ්‍රමයක් හා කාලයක් යෙදවීමට සිදු විය. සාරාංශ ඇස්තමේන්තු වඩා අවබෝධනීය ආකාරයකින් බණ්ඩනය/සමුච්චනය කෙරෙන ලෙස හා යෝග්‍ය ප්‍රභේදයන් තුළ ඒවා වාර්තා කිරීම/සමුච්චනය කෙරෙන ලෙස නිසි පෙර විමසුමක් මු.අ. සිදු කළේ නම් මෙම ගැටළුව ඇති නොවනු ඇත. එවිට, දුර්වල ලෙස දැනුවත් වීම් හෝ දැනුවත් නොවීම් පදනම් කර ගනිමින් අනුමැතිය දෙනු වෙනුවට, නිසි පරිදි දැනුවත් වෙමින්, අයවැය වෙන් කිරීමට අනුමැතිය දීමේ දී වඩා ප්‍රශස්ථ තීරණ ගත හැකි වනු ඇත.

විශාල විචලන හා වැය වෙනස්කම් පැහැදිලි කල යුතු ය

යෝග්‍ය සමුච්චනය/වර්ගීකරණය සමඟින්, ඕනෑම වැය වර්ගීකරණයක් තුළ ඇති විශාල විචලනයන් පූර්ව ක්‍රියාකාරීව පැහැදිලි කිරීමේ සරල හා වැදගත් භාවිතාව මඟින් අයවැය ගැන පාර්ලිමේන්තුවට වඩා යහපත් අවබෝධයක් ගත හැකි වනු ඇත. වාහන අත්පත් කර ගැනීමේ වැයවල විශාල විචලනයන් ගැන පැහැදිලි කිරීමේ දී මු.අ. විසින් කළ තවත් හෙළිදරව්වක් නිසා පූර්ව ක්‍රියාකාරී පැහැදිලි කිරීමට වැදගත්කම තවත් ඉස්මතු විය.

වැය ඇස්තමේන්තුවල විචලනයට තවත් හේතුවක් ලෙස මු.අ. පැවසුවේ; 25.10.2014 – 21.11.2015 අතර කාලයේ ඒකාබද්ධ අරමුදල යොදා ගනිමින් රජය ප්‍රසම්පාදනය කළ වාහන භාණ්ඩ අයබද්දෙන් නිදහස් කළ බවයි. 2015 හා 2016 දී වාහන මිල දී ගැනීම් වැය පහළ යෑමට තවත් හේතුවක් වූයේ මෙය යි (වගුව 14). වැය වෙනස් කිරීමට අදාළව පාර්ලිමේන්තුව පිළිපදින ක්‍රමයන් මෙලෙස වංචනික ලෙස වෙනස් කිරීමට හැකියාවක් ඇති නිසාම හෙළිදරව් කිරීමේ ඉහළ ප්‍රතිපත්ති මු.අ. විසින් අනුගමනය කිරීමේ වැදගත්කම තවත් වැඩි විය. එවැනි විටක දී, තමන් අනුමත කරන වැය වෙන් කිරීමට අර්ථය/ඇඟවුම් ගැන පාර්ලිමේන්තුව නොමඟ නොයනු ඇත.

වගුව 3: විෂය කේත 2101 - වාහන අත්පත් කර ගැනීම් යටතේ එන වැය/වෙන් කිරීම් වල වෙනස්කම්, අයවැය 2013-2019

අගයන් රු. මිලියනවලින්

වසර	මධ්‍යම රජය		එහි ආරක්ෂක අමාත්‍යාංශය		එහි දුම්රිය දෙපාර්තමේන්තුව	
	අගය	වාහන වැය %	අගය	වාහන වැය %	අගය	වාහන වැය %
2013	5,403	43.8%	145	1.3%	1,698	14.8%
2014	9,753	54.4%	226	1.3%	5,443	30.3%
2015	1,523	9.7%	374	2.4%	419	2.7%

වසර	මධ්‍යම රජය		එහි ආරක්ෂක අමාත්‍යාංශය		එහි දුම්රිය දෙපාර්තමේන්තුව	
	අගය	වාහන වැය %	අගය	වාහන වැය %	අගය	වාහන වැය %
2016	1,309	7.6%	63	0.4%	43	0.3%
2017	11,057	42.9%	3,379	13.1%	4,948	19.2%
2018 සං. ඇ.	16,011	46.9%	5,982	17.5%	6,681	19.6%
2019 අ.	17,437	50.5%	3,789	11.0%	10,994	31.9%

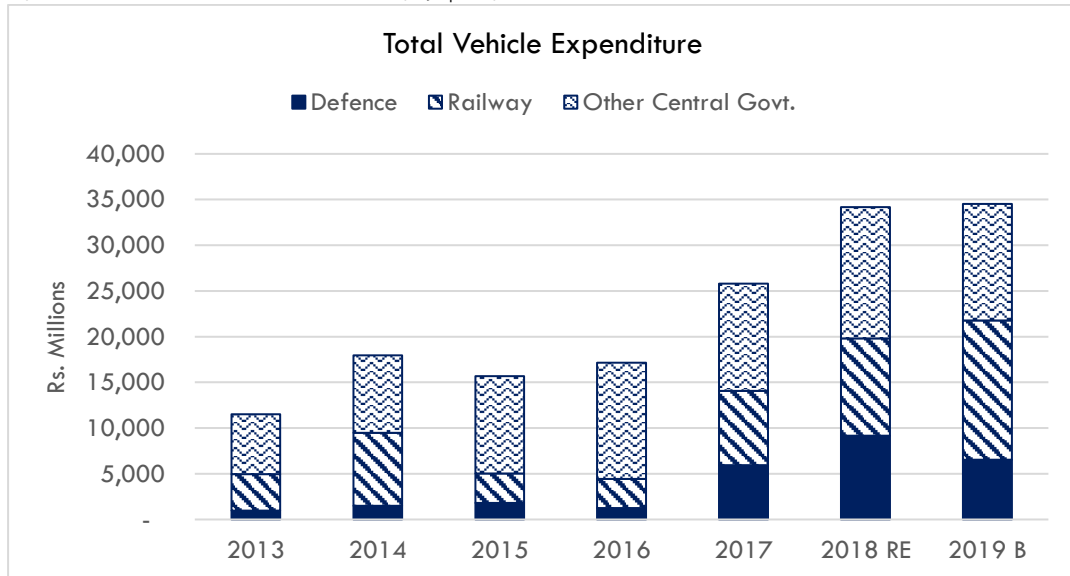
මූලාශ්‍රය: දළ හා අනුමත වැය ඇස්තමේන්තු (විවිධ වසරවල)

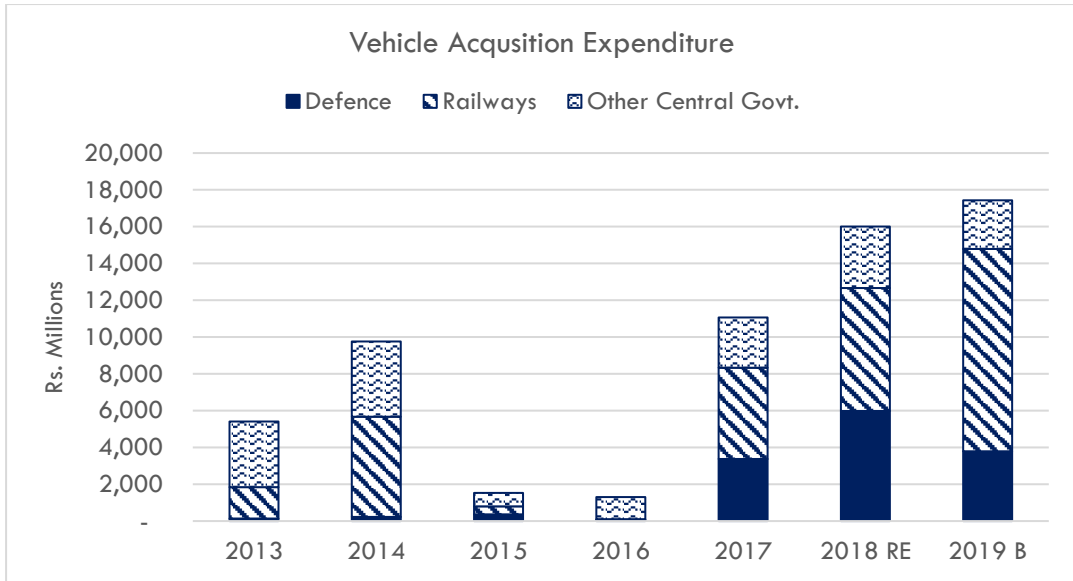
වෙන් කිරීමේ ප්‍රමුඛතා සිදු කිරීමට වඩා ප්‍රශස්ථ තොරතුරු අවශ්‍ය වේ

වාහන අත්පත් කර ගැනීමවලට අදාළව ර.මු.කා.ස. වෙත ලබා දුන් අමතර පැහැදිලි කිරීම් හා දත්ත හේතුවෙන්, කමිටුව ඉදිරියේ ඇති ගැටළුව සහ ඇගයීමේ ඵලදායී වෙනස් විය. (දැන් වගුව 14 හි දක්වා ඇත). මෙම තොරතුරු ලැබීමට පෙර ගැටළුව වී පැවතියේ පරිපාලන අවශ්‍යතාවලට අත්පත් කර ගන්නා වාහනවල වැය ඉහළ යාමයි. නමුත් මෙම අමතර තොරතුරු සමඟ ර.මු.කා.ස. ට වැටහී ගියේ දැන් පැහැදිලි කර ගත යුතු වන්නේ රජයේ මූල්‍ය තුළ සීමාකම් බොහොමයක් තිබිය දී හමුදා වාහන මිල දී ගැනීම් සඳහා අසාමාන්‍ය වෙන් කිරීම්වලට ප්‍රමුඛතාවය දීමේ රජයේ තීරණය යි.

මු.අ. සංඛ්‍යාවන් මඟින් පෙන්නුම් කරන්නේ හමුදා වාහන අත්පත් කර ගැනීම් සඳහා අයවැය වෙන් කිරීම් බහු ගුණනීය ලෙස ඉහළ යෑමයි. මෙම වෙන් කිරීම්, වසර 4ක් තුළ (2013-2016) පැවති මිලියන 200ක වැය සාමාන්‍යයක සිට, 2017 දී බිලියන 3.4 දක්වා ද (16 ගුණයක්) 2018 දී බිලියන 6ක් (29 ගුණයක්) දක්වා ඉහළ ගියේ ය. මෙකී ඉහළ වෙන් කිරීම් තව දුරටත් තෙවන වසරටත් ගෙන යමින් වර්තමාන අයවැයේ දී බිලියන 3.8ක් (18 ගුණයක්) සඳහා ඉල්ලීම් කර ඇත. (රූප සටහන 7 හා ඇමිණුම 3).

රූප සටහන 7 : මධ්‍යම රජයේ වාහන වැය, අයවැය 2013-2019

මූලාශ්‍රය: දළ හා අනුමත අයවැය ඇස්තමේන්තු (විවිධ වසරවල).

සාමය සහිත කාල වකවානු සංදර්භයක් තුළ හා අඩු වර්ධනය, ණය ඉහළ යෑම් ඉහළ පොලී වැය හා සංවර්ධන ක්‍රියාකාරකම් සඳහා වැය අවකාශයන් නොමැති වීම වැනි අභියෝගයන්ට රාජ්‍ය මූල්‍ය මුහුණ දෙමින් සිටින අවස්ථාවක් තුළ හමුදා වාහන සඳහා මෙම අති විශාල වෙන් කිරීම් සිදු කිරීම විශේෂයෙන්ම ගැටළුකාරී වෙයි.

එබැවින් තොරතුරු ප්‍රමිතීන් හා නිසි පෙර විමසුමෙහි වටිනාකම පවතින්නේ එවැනි වෙන් කිරීම් තීරණ වැය ප්‍රමුඛතා ඇසුරින් පරීක්ෂා කිරීමට පාර්ලිමේන්තුවට ඉන් ඉඩ සැලසෙන බැවිනි. එවැනි මුදල් යෙදවීමක්, නිදසුනක් ලෙස පොදු ප්‍රවාහනයට භාවිතා කරන බස් රථ වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා වැය කිරීම සඳහා උචිත නොවන්නේ ද? එවැනි ප්‍රශ්න ඇසීමේ අවස්ථාව හා අයවැය වෙන් කිරීම් වැඩි දියුණු කිරීමේ අවස්ථාව පෙර වසරවල දී මහ හැරී ගියේ, අයවැයේ සමස්ත වාර්තාකරණයට අදාළ තොරතුරු වෙත ප්‍රවේශ වීමට පැවති දුෂ්කරතාවය නිසා ය.

ගැටළුව 2 : අභිමතානුකූල අයවැය තැනීම අවභාවිතා කිරීම

“2016 නොවැම්බර් හි දී පාර්ලිමේන්තුවට ඉදිරිපත් කළ වැය ඇස්තමේන්තු තුළ විනිවිදබවකින් යුතුව හෙලිදරව් නොකළ, 2017 වාහන මිල දී ගැනීමට අදාළ අතිරේක වැය ඇස්තමේන්තු රජය විසින් ඉදිරිපත් කර ඇති, බව 2018 අයවැය ගැන වූ ර.මු.කා.ස. වාර්තාව II තුළ සොයා ගෙන තිබේ.

එවැනි අවස්ථාවල දී යොදා ගත යුතු වෙන් කිරීම් ස්ථානගත කර ඇත්තේ “පරිපූරක සහායක සේවා හා අසම්භාව්‍ය බැඳීම්” යන වැය උපශීර්ෂය යටතේ නිසා මෙම තැවුල තවදුරටත් තීව්‍ර වෙයි; එකී උප ශීර්ෂය ඇත්තේ විසර්ජන පනතේ 6 වන කොටසේ, ජාතික අයවැය දෙපාර්තමේන්තුවේ සංවර්ධන ක්‍රියාකාරකම් යටතේ ය; වෙන් කිරීමේ මුල් ප්‍රකාශිත අරමුණු කුමක් වුවත්, රජයට (ඉතා විශාල අවකාශයක් සහිතව) අභිමතානුකූල ලෙස වැය සිදු කිරීම සඳහා ඉන් පැහැදිලිවම බලය දී ඇත.

මෙම වැය ශීර්ෂය නිර්වචනය කර ඇති නීතීන් යටතේ, භාණ්ඩාගාර ලේකම්, භාණ්ඩාගාර නියෝජ්‍ය ලේකම් හෝ ජාතික අයවැය අධ්‍යක්ෂ ජෙනරාල් ගේ අවසරය ඇතිව “වෙනත් ඕනෑම ශීර්ෂයක් යටතේ ඇති වෙනත් ඕනෑම වැඩසටහනකට” ඉන් පැවරීම් සිදු කළ හැකි වෙයි. එකම කොන්දේසිය වන්නේ, පැවරුමෙන් මාස දෙකක් ඇතුළත, පැවරුම, එහි අගය හා එයට හේතු පාර්ලිමේන්තුවට දැනුම් දිය යුතු බව ය.

වාහන මිල දී ගැනීමට අවශ්‍ය මුදල් මෙම වැය ශීර්ෂයෙන් ලබා ගැනීම සම්මත භාවිතාව වී තිබූ බව මු.අ. පිළි ගනිමින් ර.මු.කා.ස.ට පහත හේතු දැක්වීම ඉදිරිපත් කළේ ය.

“2016 නොවැම්බර් හි දී පාර්ලිමේන්තුවට ඉදිරිපත් කෙරුණු 2017 අයවැය ඇස්තමේන්තුවේ ප්‍රාරම්භයේ දී, වාහන ප්‍රසම්පාදනය සඳහා අයවැය ප්‍රතිපාදන එක් එක් වැය ඒකකයේ අයවැය ඇස්තමේන්තු යටතට ඇතුළත් කර නොමැති බවත්, එබැවින් එවැනි වෙන් කිරීම්, අවශ්‍යතාවය

ඇති වන පරිදි ජාතික අයවැය යටතේ ඇති “පරිපූරක සභායක සේවා සහ අසම්භාව්‍ය බැඳීම්” ව්‍යාපෘතිය මඟින් ලබා දෙනු ඇති බවත් පැහැදිලිව සඳහන් කර තිබේ”.⁷

මෙම භාවිතාව රාජ්‍ය මූල්‍ය වඩා හොඳින් කළමනාකරණය කිරීම සඳහා ඉවහල් වන බව ද මු.අ. අවධාරණය කර තිබේ. වෙනත් කරුණු ද සමඟින් මෙය පැහැදිලි කරන්නේ:

“එක් එක් අවස්ථානුකූලව වාහන ප්‍රසම්පාදනය සඳහා වෙන් කිරීම් ලබා දීම, එවැනි වෙන් කිරීම්වල විස්තර පරිපූරක සභායක සේවා සහ අසම්භාව්‍ය බැඳීම් මඟින් ලබා දෙන බැවින් ද, එවැනි වෙන් කිරීම් යොදා ගනිමින් ප්‍රසම්පාදන ගෙවීම් සිදු කිරීමේ අභිමතාර්ථයන්, වෙන් කිරීම් ලබා දීමෙන් මාස 2ක් ඇතුළත පාර්ලිමේන්තුවට ඉදිරිපත් කරන බැවින් ද වඩා විනිවිදභාවයකින් යුතු වේ. භාවිතාවක් ලෙස පාර්ලිමේන්තුවට වාර්තා ඉදිරිපත් කිරීමෙන් පසු, වෙන් කිරීම්වලට අදාළ කරුණු මාධ්‍යයට නිරාවරණය වන අතර, එය පුළුල් සාකච්ඡාවන්ට ද භාජනය වේ.”⁸

“වෙන් කිරීම්වලට අදාළ කරුණු මාධ්‍යයට නිරාවරණය වී, පුළුල් සාකච්ඡාවන්ට ද භාජනය වීමේ” විනිවිදභාවය වටිනාකම කමිටුව අගයන නමුත්, පාර්ලිමේන්තුවේ අනුමැතියට ලක් නොවන (අදාළ අවස්ථාවෙන් මාස 2කට පසු පාර්ලිමේන්තුවට දැනුම් දීම පමණක් සිදු කළ යුතු) පුළුල් අභිමතයක් මු.අ. නිලධාරීන්ට ලබා දීම, සාමාන්‍ය අයවැය ශික්ෂණයේ එන පරිදි එවැනි වැය කිරීම් පරීක්ෂා කිරීමේ සහ පූර්ව අනුමැතිය ලබා දීමේ බලය පාර්ලිමේන්තුවට ලබා දීමට සාපේක්ෂව වඩා විනිවිදභාවයකින් හා වගකීමකින් යුතු යැයි කියා සිටීම ර.මු.කා.ස. පිළි නොගනී.

පාර්ලිමේන්තුවේ අනුමැතියකින් තොරව, ජාතික අයවැය දෙපාර්තමේන්තුව යටතේ ඇති පරිපූරක සභායක සේවා සහ අසම්භාව්‍ය බැඳීම් ශීර්ෂය භාවිතා කරමින් මහා පරිමාණයෙන් වාහන මිලදී ගැනීමේ ගැටළුවකට භාවිතා වී ර.මු.කා.ස. පෙර වසරවල වාර්තා තුළ ඉස්මතු කර ඇත.

අනපේක්ෂිත වියදම් අවස්ථා සඳහා පරිපූරක විසර්ජන පනත (අතිරේක ඇස්තමේන්තු) ඉදිරිපත් කිරීමේ අවශ්‍යතාවය ර.මු.කා.ස. පිළිගනී. එවැනි ක්‍රියාමාර්ගයක් ව්‍යතිරේක තත්වයන් යටතේ භාවිතා කළ යුතු අතර, එය සම්මත භාවිතාව නොවිය යුතුය. එය දුලබ විශේෂ අවස්ථාව මිස, කුමන හෝ ප්‍රභේදයක වියදම් සඳහා වූ සැලසුම් කළ සම්මතය නොවිය යුතුය.

පාර්ලිමේන්තුවේ අධීක්ෂණ කාර්‍ය ද පාර්ශ්වික ලෙස මූලාවේ හෙලන, අභිමතානුසාරී අයවැය තැනීම් අවභාවිතා කිරීමේ බරපතල ගැටළුවක්, වාහන වැය පරීක්ෂාවන් තුළින් ර.මු.කා.ස.ට හෙලිදරව් විය. අභිමතානුසාරී අයවැය තැනීම් යොදා ගැනීම වටා ඇති නීති දැඩි කිරීම, ශ්‍රී ලංකාවේ අයවැය තැනීමේ දී තොරතුරු ප්‍රමිතීන් හා නිසි පෙර විමසුම වැඩි දියුණු කිරීමේ එක් වැදගත් පියවරක් වනු ඇත.

විදේශ ණය පොලී වැය පිළිබඳ බරපතල සාවද්‍ය ඇස්තමේන්තු

විදේශ පොලී ගෙවීම් (උදා. විදේශ ණය සඳහා පොලී ගෙවීම්) සම්බන්ධව අයවැය තුළ ඉදිරිපත් කර ඇති ඇස්තමේන්තු බරපතල ලෙස අවුරුදු ගණනාවක් පුරා සාවද්‍ය වේ. ර.මු.කා.ස. සිය පළමු වාර්තාවේ දී මෙම ගැටළුව අවධානයට රැගෙන ඒමෙන් ඉක්බිතිව ගත වූ වසර කීපයේ පවා සත්‍ය අගයන් 2019 හා 2017 දී පිළිවෙලින් 61.2% කින් හා 33.8% කින් අව ඇස්තමේන්තු කර තිබිණි.

⁷ 2018 සැප්තැම්බර් 19 දින මු.අ. විසින් ර.මු.කා.ස. වෙත සිදු කළ ලිඛිත සන්නිවේදනයන් මත මෙය පදනම් වේ. එය 2018 අයවැය පිළිබඳ ර.මු.කා.ස. වාර්තාව II ට දෙන ලද ප්‍රතිචාරයකි.

⁸ 2018 සැප්තැම්බර් 19 දින මු.අ. විසින් ර.මු.කා.ස. වෙත සිදු කළ ලිඛිත සන්නිවේදනයන් මත මෙය පදනම් වේ. එය 2018 අයවැය පිළිබඳ ර.මු.කා.ස. වාර්තාව II ට දෙන ලද ප්‍රතිචාරයකි.

වගුව 15: විදේශ පොලී ගෙවීම්, 2012-2017

විදේශ පොලී ගෙවීම්	වාර්ෂික වර්ධන අනුපාත සාමාන්‍යය	අනුමත අයවැය ඇස්තමේන්තුවලට වඩා අධිකතරයේ සාමාන්‍යය	අව ඇස්තමේන්තුව
(2013- 2017)	13.4%	41.8%	33.8% (2017 දී)
(2012-2016)	8.1%	52.8%	61.2% (2016 දී)

මූලාශ්‍රය: ශ්‍රී ලංකා බැංකු වාර්ෂික වාර්තාව (විවිධ වසරවල)

කලින් අයවැය (2018 අයවැය) පිළිබඳව ර.මු.කා.ස. විසින් පාර්ලිමේන්තුවට ලබා දුන් වාර්තාවේ මෙලෙස සටහන් වී තිබේ; “විදේශ ණය හා පොලී ගෙවීම් වගකීම් යනු, විශාල හා කල් තබා දැන ගත හැකි බැවින් ද, ඉන් වැඩි ප්‍රමාණයක් දශක ගණනාවක් පුරා රැඳී ඇති බැවින් ද පහසුවෙන් ගණනය කළ හැකි නිසා මෙවැනි සුවිශාල විෂමතා සඳහා වලංගු පැහැදිලි කිරීමක් කළ යුතු වෙයි.” එමෙන්ම, “මෙය අයවැය ඇස්තමේන්තු පිළියෙළ කළ පසු සිදු වූ අනාපේක්ෂිත අන්දමේ හාණ්ඩාගාර හා බැඳුම්කර මිල දී ගැනීමිවල ප්‍රතිඵලයක් බව මු.අ. පැහැදිලි කරන” බව ද, එහි සඳහන් වේ. “වර්තමාන ද.ජා.නි. අගයෙන් 35% ක් පමණ වන, වසර ගණනාවක් පුරා එක් වී ඇති විදේශ ණය හා සබැඳි පොලී ගෙවීම්, එක් වසරක් ඇතුළත ලබා ගෙන ගෙවා දමන ඉතා කෙටි කාලීන විදේශ ණයවල පොලී ගෙවීම්වල ඇති වූ අනාපේක්ෂිත වෙනස්කම් නිසා යටපත් වී ඇති බව පිළිගැනීමට එවිට ර.මු.කා.ස.ට සිදු වන” බැවින් “එම පැහැදිලි කිරීමෙහි විශ්වාසනීයබවක් නොමැත.”

2018 අයවැයට අදාළව ර.මු.කා.ස. ඉදිරිපත් කළ පළමු වාර්තාවේ දී තවදුරටත් ප්‍රකාශ කළේ “විදේශ පොලී ගෙවීම් ප්‍රක්ෂේපණය කිරීමේ දී ඇති වි නිබන්ධන අති විශාල, පද්ධතික දෝෂය ද පාර්ලිමේන්තුවට සහාගත කෙරෙන ලිඛිත පැහැදිලි කිරීමක් සඳහා යෝග්‍ය වෙයි”. එවැනි ලිඛිත පැහැදිලි කිරීමක් අද දිනය දක්වාම ලැබී නැත.

මෙලෙස ඇස්තමේන්තුවල නැවත නැවතත් සිදු වන දෝෂවලින් ආරක්ෂා වීම සඳහා, විදේශ ණය හා පොලී ගෙවීම්වලට අදාළව මු.අ. පවත්වාගෙන යනු ලබන උපලේඛනයට ර.මු.කා.ස. ට ද ප්‍රවේශය ලබා දෙන ලෙස ර.මු.කා.ස. විසින් මු.අ.න් ඉල්ලා සිටින ලදී. වර්තමාන අයවැය තුළ ඉදිරිපත් කර ඇති තොරතුරුවල සංගතභාවය පිළිබඳව නැවුම් ඇගයුමක් සිදු කළ හැක්කේ 2019 වසර සඳහා වූ ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකු වාර්තාව 2020 මැයි හි නිකුත් වූ පසුව පමණි. පසු ගිය වසර 5න් දෙකක මු.අ. මූල්‍ය වාර්තාවල සඳහන් කර ඇති විදේශ පොලී ගෙවීම්, මහ බැංකු වාර්තාවල අගයන් සමඟ විශාල පරතරයක අපගමනයක් පෙන්නවන බව ද ර.මු.කා.ස. ඇමිණුම 4 දී සටහන් කරයි. මේ සඳහා ද පැහැදිලි කිරීමක් කළ යුතු වෙයි.

පාර්ලිමේන්තුවට ඉදිරිපත් කර ඇති ඇස්තමේන්තු හා තරා ප්‍රතිඵල අතර පවතින සුවිශාල විෂමතා පිළිබඳව සිදු කළ මෙම සරල සිද්ධි අධ්‍යයනය මඟින්, තොරතුරු සම්පාදනයේ දී සාධාරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුගත වීමේ හි ලා මු.අ. දක්වන බරපතල අසමත්බව මෙන්ම, ර.මු.කා.ස. වාර්තා හරහා ඉස්මතු කළ ගැටළුවලට ප්‍රතිචාර දැක්වීමෙහි ලා නිසි පෙර විමසුමේ උනන්දුවය ද පිළිබිඹු වෙයි.

සම තත්වයේ රටවල් සමඟ සැසඳීමේ දී ශ්‍රී ලංකාවේ අයවැය දුර්වලතාවය

තොරතුරු ප්‍රමිතීන් හා නිසි පෙර විමසුම වැඩි දියුණු කිරීමේ ඇති වැදගත්කම වැඩිදුර නිරීක්ෂණ දෙකක් නිසා තවදුරටත් අවධාරණය වේ. මෙම කොටසේ දී ඒවා ගෙන හැර දැක්වේ.

පළවෙනි නිරීක්ෂණය නම්, ජාත්‍යන්තර විවෘත අයවැය දර්ශකයේ ශ්‍රී ලංකාවේ කාර්ය සාධනය දුර්වල වීම යි. මෙම දර්ශකය, තොරතුරු සම්පාදනය තුළ නිසි පෙර විමසුමේ සරල මිණුම් දක්වයි. දෙවැනි නිරීක්ෂණය නම්, ශ්‍රී ලංකාවේ තොරතුරු නිසි පෙර විමසුම උගන්වා (ඒක පුද්ගල ද.ජා.නි. ශ්‍රී ලංකාවට වඩා 1/6ක ටත් වඩා අඩුවෙන් ඇති) සමඟ සංසන්දනය කරමින් සිදු කළ සිද්ධි අධ්‍යයනයකි. ශ්‍රී ලංකාවේ තොරතුරු නිසි පෙර විමසුමේ ඇති මූලිකාංගමය පරතරයන් ඉන් පෙන්වුම් කෙරේ.

අයවැයෙහි විවෘතභාවය පිළිබඳ දර්ශකයේ ශ්‍රී ලංකාවේ කාර්ය සාධනය

අයවැයෙහි විවෘතභාවය පිළිබඳ දර්ශකය යනු විවෘත අයවැයෙහි විවෘතභාවය පිළිබඳ සමීක්ෂණයේ, රාජ්‍ය අයවැය වගවීමේ ප්‍රධාන කුළුණු 3න් එකකි: එය අන්තර්ජාතික අයවැය සහයෝගිතාව මඟින් නිර්මාණය කොට දියත් කළ

තුලනාත්මක ඇගයුමකි. වි.අ.ද. මහින් මධ්‍යම රජයේ අයවැයවල විනිවිදමය බව ඇගයුමට ලක් කරයි. අයවැය වක්‍රය තුළ සහ තොරතුරු කාල රේඛාවන් තුළ මූලික අයවැය ලේඛන 8ක් ලබා ගැනීමට ඇති හැකියාව පදනම් කර ගනිමින් විනිවිදභාවය සඳහා ලකුණු 100ක පරිමාණයකින් යම් ලකුණු සංඛ්‍යාවක් රටවල්වලට ලබා දෙනු ලැබේ. 2006 දී දර්ශකය දියත් කළ දා පටන් ශ්‍රී ලංකාවේ අයවැය විවෘතභාවය ඇගයුමට ලක් කෙරී තිබේ.

සම මට්ටමේ රටවල් (2017 දී ඒක පුද්ගල ද.දේ.නි. ඇ.ඩො. 3,500 සිට 4,500 අතර ඇති) සමඟ ශ්‍රී ලංකාවේ අයවැයෙහි විවෘතභාවය පිළිබඳ දර්ශකයේ ලකුණු සංසන්දනය කිරීමේ දී ශ්‍රී ලංකාවට වඩා අඩු ලකුණු ප්‍රමාණයක් ඇත්තේ රටවල් 3කට පමණි (අසර්බයිජානය, ඇංගෝලාව සහ ඇල්ජීරියාව). තවදුරටත් පවසතොත්, ශ්‍රී ලංකාවට වඩා ද.දේ.නි. අඩු, එහෙත් ඉහළ ලකුණු සංඛ්‍යාවක් ඇති රටවල් 18ක් අයවැයෙහි විවෘතභාවය පිළිබඳ දර්ශකය විමසුමට ලක්වන රටවල් අතර තිබේ (වගුව 16).

වගුව 16 : තෝරාගත් ආර්ථිකයන්වල ඒක පුද්ගල ද.දේ.නි. සහ අයවැයෙහි විවෘතභාවය පිළිබඳ දර්ශකයේ ලකුණු, 2017

රට	2017 ඒක පුද්ගල ද.දේ.නි. (ඇ.එ.ජ.ඩො.)	අයවැයෙහි විවෘතභාවය පිළිබඳ දර්ශකයේ ලකුණු (100න්)
ජෝර්ජියාව	4,057	82
පිලිපීනය	2,989	67
ඉන්දුනීසියාව	3,847	64
ජෝර්දානය	4,130	63
ග්වාතමාලාව	4,471	61
උගන්ඩාව	606	60
මෝල්දෝවා	2,290	58
කිර්ගිස් සමූහාණ්ඩුව	1,220	55
යුක්රේනය	2,640	54
හොන්ඩියුරාස්	2,480	54
නේපාලය	849	52
සෙනගාලය	1,329	51
පැපුවා නිව් ගිනියාව	2,489	50
සානාව	2,046	50
ඇල්ගනිස්ථානය	550	49
ඉන්දියාව	1,942	48
මොන්ගෝලියාව	3,717	46
කෙන්යාව	1,595	45
එල් සැල්වදෝරය	3,889	45
මොරොක්කෝව	3,007	45
ශ්‍රී ලංකාව	4,074	44
අසර්බයිජානය	4,132	34
ඇන්ගෝලාව	4,100	25
ඇල්ජීරියාව	4,055	3

මූලාශ්‍ර: ලෝක බැංකු සංවර්ධන දර්ශක (2017 සහ අන්තර්ජාතික අයවැය සහයෝගීතාවය - වි.අ.ස. (2017).

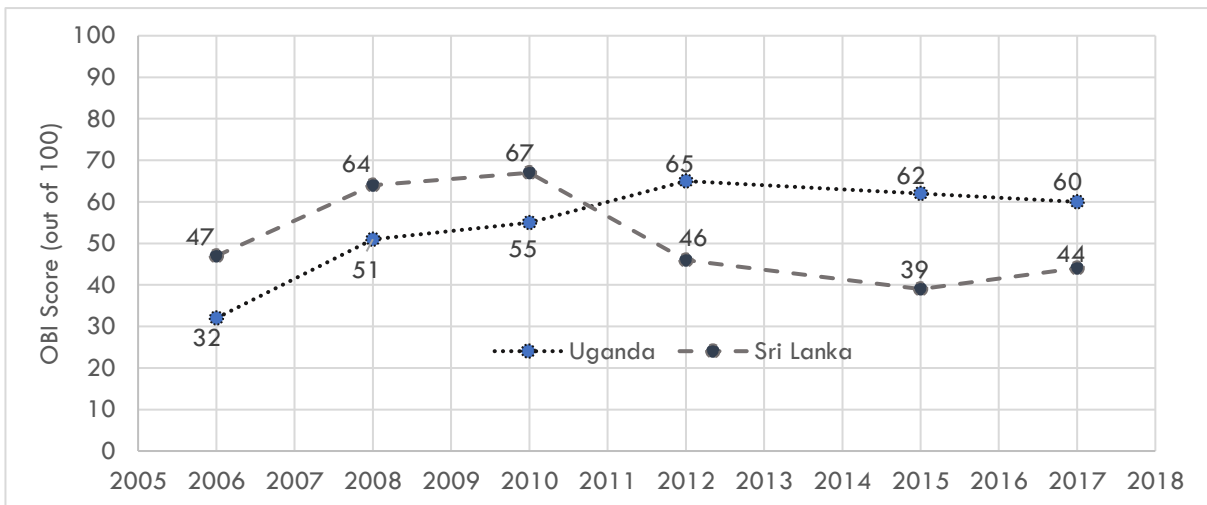
සිද්ධි අධ්‍යයනය : ශ්‍රී ලංකාව සහ උගන්ඩාව සංසන්දනය

සම්පත් හිඟ ආර්ථිකයන් තුළ පවා ළඟා කර ගත හැකි, වාර්තා කිරීමේ ප්‍රමිතීන් වැඩි දියුණු කිරීමට අදාළව ර.මු.කා.ස. තුළ පවතින තැවුල් පෙන්නුම් කිරීම සඳහා ශ්‍රී ලංකාවේ තොරතුරු නිසි පෙර විමසුම උගන්ඩාව සමඟ සංසන්දනය කිරීමට ර.මු.කා.ස. විසින් තීරණය කරන ලදී.

2017 දී, උගන්වා වේ වාර්තා වූ ඒක පුද්ගල ද.දේ.නි. ඇ.එ.ඩො. 606 ක් වූ අතර, එය ශ්‍රී ලංකාවේ ඇ.එ.ඩො. 4,074 ක් විය. උගන්වා වූ අඩු ආදායම් රටක් ලෙස වර්ගීකරණය කෙරෙන අතර, අඩු-මැදි ආදායම් රටක් ලෙස ශ්‍රී ලංකාව වඩා උසස් තලයක පවතී යැයි සැලකේ. කෙසේ වෙතත්, අයවැය වාර්තා කරන භාවිතාවන් සංසන්දනයක දී හෙළිදරව් වන්නේ, තොරතුරු ප්‍රමිතීන් සහ නිසි පෙර විමසුම සමඟ දක්වන අනුකූලතාවය තුළ උගන්වා වේ මූල්‍ය නිලධාරී තත්ත්වයේ කාර්ය සාධනය, ශ්‍රී ලංකාවේ නිලධාරී තත්ත්වයට සාපේක්ෂව වඩා ප්‍රශස්ථ මට්ටමක පවතින බවයි. වි.අ.ස. මුල පිරීම හරහා ලබා ගත හැකි තොරතුරු මත මෙම සිද්ධි අධ්‍යයනය පාදක වේ.

ගෙවුණු වසර ගණනාව පුරා ශ්‍රී ලංකාවේ අයවැයෙහි විවෘතභාවය පිළිබඳ දර්ශකය ලකුණු අඩුවෙමින් යද්දී, 2006 දී ශ්‍රී ලංකාවේ අයවැයෙහි විවෘතභාවය පිළිබඳ දර්ශකය ලකුණුවලට වඩා අඩු ලකුණු සංඛ්‍යාවක් සහිතව සිටි උගන්වා වූ කාලයක් සමඟ වැඩි දියුණු වෙමින් තිබේ (රූප සටහන 8). ඉන් කියවෙන්නේ නිසි පෙර විමසුම උණනය වෙමින් යන මාර්ගයක ශ්‍රී ලංකාව ගමන් කරද්දී, පසුපස සිටි අනෙක් රටවල් වැඩි දියුණු වෙමින් ශ්‍රී ලංකාව පසු කර යන බවයි.

රූප සටහන 8 : ශ්‍රී ලංකාව සහ උගන්වා වූ සඳහා අයවැයෙහි විවෘතභාවය පිළිබඳ දර්ශකය (100 න්) 2006-2017

සටහන: ලකුණු දීමේ ක්‍රමවේදයේ සැලකිය යුතු වෙනසක් 2015 දී සිදු වූ අතර, එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස ප්‍රමිතීන් තවදුරටත් දැඩි විය.

මූලාශ්‍රය: අන්තර්ජාතික අයවැය සහයෝගීතාවය - අයවැයෙහි විවෘතභාවය පිළිබඳ දර්ශකය (විවිධ වසරවල).

අයවැයෙහි විවෘතභාවය පිළිබඳ දර්ශකය සඳහා සමීක්ෂණයට ලක් කෙරෙන රටවල් තුළ ලබා ගත හැකි අයවැය තොරතුරු පිළිබඳ වඩා ගැඹුරු ගණන් බැලීමක් අයවැයෙහි විවෘතභාවය පිළිබඳ සමීක්ෂණය මඟින් සිදු කරනු ලබයි. ශ්‍රී ලංකාව සහ උගන්වා වූ අතර සාමාන්‍යම සංසන්දනයක් මෙම ගණන් බැලීමේ දී හෙළිදරව් වේ: එනම්, ශ්‍රී ලංකාව විවෘතව ලබා නොදෙන හෝ සීමිතව ඇති අයවැය තොරතුරු උගන්වා වූ පූර්ණ වශයෙන් විවෘතව හෙළි කරන බවයි.

ශ්‍රී ලංකාව සහ එහි සම මට්ටමේ සහයින් අතර සාමාන්‍යම තොරතුරු පරතරයෙහි, ආකාර 2ක් මෙම කොටසේ දී නිරූපණය කෙරේ. පලමුවැන්න, සරලවම පාර්ලිමේන්තුවට ලබා නොදෙන සහ ප්‍රකාශයට පත් නොකෙරෙන තොරතුරුවලට අදාළවය. දෙවැන්න, අසම්පූර්ණ, අර්ධ පූර්ණ හෝ ප්‍රමාණවත් නොවන ආකාරයන්ගෙන් ලබා දෙන තොරතුරුවලට අදාළව ය. එක් එක් ආකාරවල තොරතුරු සඳහා නිදසුන් පහත දැක්වේ.

ශ්‍රී ලංකාව ලබා නොදෙන නමුත් උගන්වා වූ ලබා දෙන අයවැය තොරතුරු

1. කෘත්‍ය/ආංශික වර්ගීකරණය අනුව වැය ඇස්තමේන්තු තොරතුරු,
2. විවිධ සාර්ව ආර්ථික කල්පිතයන්ගේ බලපෑම්,
3. රාජ්‍ය මූල්‍ය සංඛ්‍යාත පිළිබඳ තොරතුරු,
4. රජය විසින් රඳවාගෙන ඇති මූල්‍ය වත්කම් හා වැය ගෙවුම් හිඟ ඇස්තමේන්තු පිළිබඳ තොරතුරු,

ශ්‍රී ලංකාව විසින් අසම්පූර්ණ, අර්ධ පූර්ණ හෝ ප්‍රමාණවත් නොවන තොරතුරු ලබාදුන්නද උගන්වා විසින් අසම්පූර්ණ පූර්ණ ලෙස ලබා දෙන අයවැය තොරතුරු

5. මූල්‍ය ප්‍රදාන මූලාශ්‍ර පිළිබඳ ඇස්තමේන්තු,
6. යෝජිත අයවැය සහ රජයේ ප්‍රතිපත්ති ඉලක්ක අතර සබැඳියාව පිළිබඳ තොරතුරු
7. ප්‍රතිඵලවලට අදාළ මූල්‍ය නොවන දත්ත

උගන්වා සමඟ සසඳන විට, ශ්‍රී ලංකාවේ මූල්‍ය වාර්තාකරණයේ අමතර අඩු ලුහුඬුකම්

8. කාලීන සහ පූර්ණ මධ්‍ය වාර්ෂික මූල්‍ය සමාලෝචනයක් ශ්‍රී ලංකාව ප්‍රකාශයට පත් නොකරයි. 2003 අංක 3 දරණ මූල්‍ය කළමනාකරණ (වගකීම්) පනත සහ එහි සංශෝධනයන්ට අනුව යමින් මධ්‍ය වාර්ෂික වාර්තාවක් එය ප්‍රකාශයට පත් කළ ද, ඉන් ඉදිරිපත් කෙරෙන්නේ පළමු මාස 4 සමාලෝචනයක් පමණි. පළමු මාස 8 ආවරණය කරමින් මූල්‍ය කළමනාකරණ වාර්තාව යන අමතර වාර්තාවක් ශ්‍රී ලංකාව ප්‍රකාශයට පත් කළ ද, මෙම වාර්තාව ලබා ගත හැකි වන්නේ, එලැබෙන වසර සඳහා නොවැම්බර් මස නව අයවැය නිකුත් වීමත් සමඟ ය. කෙසේවෙතත්, අයවැයෙහි විවෘතභාවය පිළිබඳ දර්ශකයට අනුව උගන්වා විසින් මූල්‍ය වර්ෂයේ පළමු මාස 6 සඳහා සමාලෝචනයක්, එම මූල්‍ය වර්ෂයේ මාස 8ක් ඇතුළත ප්‍රකාශයට පත් කෙරේ.

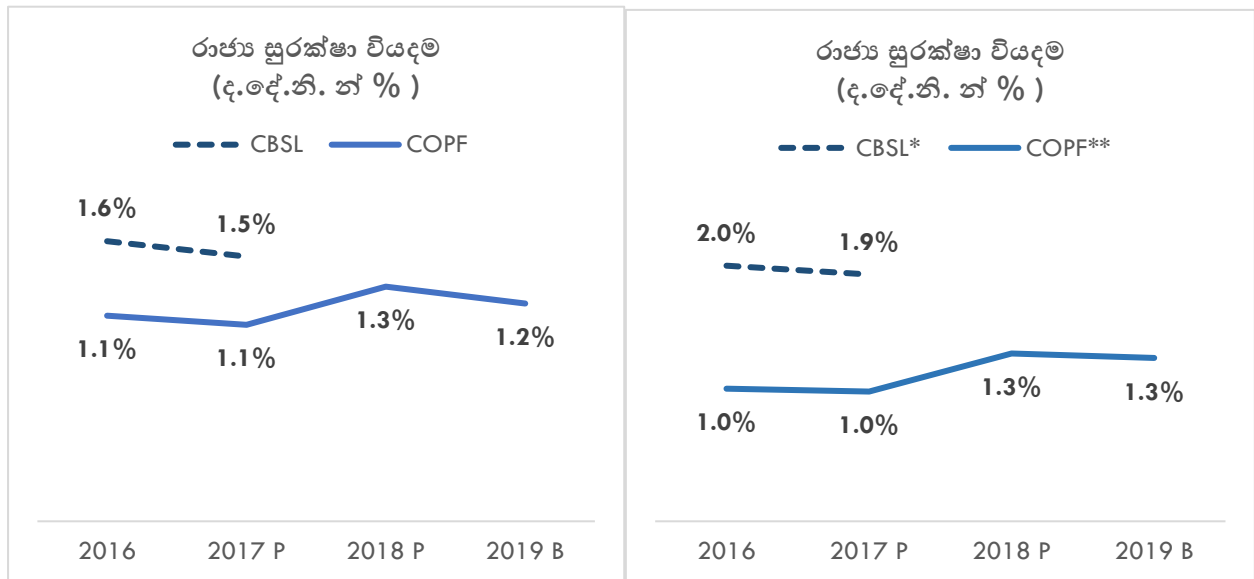
රටවල් දෙක අතර අයවැය වාර්ථාකරණය අධ්‍යයනය කිරීම තුළින් පාර්ලිමේන්තුවට සේවය සපයන පූර්ණ ස්වාධීන පාර්ලිමේන්තු අයවැය කාර්යාලයක අවශ්‍යතාව මතු වේ. උගන්වා තුළ 2001 වසරේ සිට පාර්ලිමේන්තු අයවැය කාර්යාලයක් පිහිටා තිබුණද ශ්‍රී ලංකාවේ මෙතෙක් එවැනි ස්වාධීන අයවැය කාර්යාලයක් නැත. මෙය පිහිටුවා ඇත්තේ, රාජ්‍ය අයවැය හා ආර්ථික දත්ත, අර්ථනිරූපණය කිරීම සඳහා පාර්ලිමේන්තුව හා එහි කමිටු සඳහා තාක්ෂණික ධාරිතාවය ස්ථාපිත කිරීමට සහ රාජ්‍ය මූල්‍ය කටයුතු සඳහා පාර්ලිමේන්තුවේ අධීක්ෂණයට ලබාදිය යුතු, අරමුණක් සහිත, කාලානුරූපී සහ ස්වාධීන විශ්ලේෂන පිළියෙළ කිරීමටයි. මෙවැනි කාර්යාලයක් ශ්‍රී ලංකා පාර්ලිමේන්තුව ආශ්‍රිතව පිහිටුවීම තුළින් රාජ්‍ය මූල්‍ය කටයුතු සඳහා පාර්ලිමේන්තුවේ අධීක්ෂණය වර්ධනය කළ හැක. රාජ්‍ය මූල්‍ය කටයුතු පිළිබඳව වඩා යෝග්‍ය තොරතුරු පදනම් කරගත් තීරණ ගැනීමට පාර්ලිමේන්තුවට පහසුකම් සැපයීමෙහිලා මෙය ඉතා වැදගත් වේ.

ඇමිණුම්

ඇමිණුම 1: මුදල් අමාත්‍යාංශය විසින් ර.මු.කා.ස. වෙත ලබා දුන් ලේඛන

දිනය	ලේඛන ශීර්ෂ නාමය
22.02.2019	අසම්භාව්‍ය බැඳීම්
	වාහන දත්ත ගබඩාව
26.02.2019	ඉන්ධන මිල සූත්‍රය
27.02.2019	ණය ආපසු ගෙවීම් උපලේඛනය
	අසම්භාව්‍ය බැඳීම්
06.03.2019	සාර්ව ආර්ථික කල්පිතයන්
	යාවත්කාලීන කළ අයවැය ඇස්තමේන්තු ආදායම
	යාවත්කාලීන කළ අයවැය ඇස්තමේන්තු වියදම
	මූල්‍ය ආදායම් රීති පිළිබඳ තොරතුරු
	රජයේ තීරණ
08.03.2019	මුදල් අමාත්‍යාංශයෙන් අපේක්ෂා කළ ආදායම හා තත්‍ය ආදායම
	2019 මාසික ණය සේවා කිරීම (පොළිය) පිළිබඳ මුදල් අමාත්‍යාංශයේ පුරෝකථනය
11.03.2019	නව ආදායම් යෝජනා
	අයවැය යෝජනා අනුව සැලකීමේ දී තත්‍ය ආදායම
	ඔට්ටු සහ සුදුවලට අදාළ මූල පදනම හා ආදායම් ගම්‍යමානයන්
	මත්පැන් සඳහා ඇති සුරා බදුවලට අදාළ මූල පදනම
	දුම්වැට්ටුවලට අදාළ මූල පදනම හා ආදායම් ගම්‍යමානයන්
	දුම්වැට්ටුවලින් අපේක්ෂිත අයබදු ආදායම
	දුම්වැට්ටි බදු යාන්ත්‍රණය
	මාතෘ නිවාඩු ප්‍රතිලාභ ගණනය කිරීම
	පැණි රස ගන්වන ලද පානයන්ගේ සීනි අන්තර්ගතය මත බදු පිළිබඳව සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශයෙන් එවූ ලිපිය
	පැණි රස ගන්වන ලද පානයන්ගේ සීනි අන්තර්ගතය මත බදු සඳහා කළ සංශෝධනයන් පිළිබඳව මුදල් අමාත්‍යාංශයෙන් කළ අදහස් දැක්වීම්

ඇමුණුම 2: ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව සහ ර.මු.කා.ස. ඉදිරිපත් කළ ආංශික වැය ඇස්තමේන්තු සංසන්දනය

සටහන: * ශ්‍රී.ලං.ම.බැ. වාර්තාව තුළ අධ්‍යාපන වියදම් පිළිබඳ ශ්‍රී.ලං.ම.බැ. ඇස්තමේන්තුව නිර්වචනය කෙරෙන්නේ සාමාන්‍ය හා උසස් අධ්‍යාපනය පමණක් ඇතුළත් වන ලෙසිනි;

** සාමාන්‍ය අධ්‍යාපනය, විශ්ව විද්‍යාල අධ්‍යාපනය හා තා.වෘ.අධ.පු. වෙත මධ්‍යම රජයේ සෘජු වැය කිරීමට ලිපි ර.මු.කා.ස. ඇස්තමේන්තුව සමන්විත වේ.

මූලාශ්‍ර: ශ්‍රී.ලං.ම.බැ. වාර්තා (විවිධ වසරවල), 2018 අයවැය පිළිබඳ ර.මු.කා.ස. වාර්තාව 2, දළ අයවැය ඇස්තමේන්තු (2019), ජාතික ගිණුම්-ශ්‍රී ලංකා ජන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව (2019 මාර්තු 19 යාවත්කාලීන කළ).

ඇමුණුම 3: වාහන සඳහා මධ්‍යම රජයේ වියදම, අයවැය 2013-2019

අගයන් රු. මිලියනවලින්

විෂය කේතය	වැය ප්‍රභේදය	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
		කරු	කරු	කරු	කරු	කරු	සංශෝධිත ඇස්තමේන්තුව	අයවැය
මධ්‍යම රජය								
1301	වාහන නඩත්තුව	2,524	3,146	3,165	3,271	3,461	3,812	3,824
1406	බද්දට ගත් වාහන සඳහා පොලී ගෙවීම්	671	891	2,244	2,223	1,446	1,597	572
1408	මෙහෙයුම් කල්බදු හරහා ප්‍රසම්පාදිත වාහන වෙනුවෙන් වූ කල් බදු පොලී	-	-	-	-	372	1,263	1,068
2003	වාහන පුනරුත්ථාපනය හා වැඩිදියුණු කිරීම	3,274	3,914	3,945	4,548	4,746	5,986	6,074
2101	වාහන අත්පත් කර ගැනීම	5,043	9,763	1,523	1,309	11,057	16,011	17,437
2108	කල් බදු වාහන සඳහා ප්‍රාග්ධන ගෙවීම්	-	242	4,800	5,793	4,708	5,492	5,535
	එකතුව	11,511	17,956	15,677	17,143	25,788	34,161	34,511
ආරක්ෂක අමාත්‍යාංශය								
1301	වාහන නඩත්තුව	625	918	1065	895	1,285	1,388	1,559
1406	බද්දට ගත් වාහන සඳහා පොලී ගෙවීම්					92	37	1
1408	මෙහෙයුම් කල්බදු හරහා ප්‍රසම්පාදිත වාහන වෙනුවෙන් වූ කල් බදු පොලී					130	566	303
2003	වාහන පුනරුත්ථාපනය හා වැඩිදියුණු කිරීම	213	342	369	296	736	821	843
2101	වාහන අත්පත් කර ගැනීම	145	226	374	63	3,379	5,982	3,789
2108	කල් බදු වාහන සඳහා ප්‍රාග්ධන ගෙවීම්					324	374	53
	එකතුව	983	1,486	1,808	1,254	5,946	9,168	6,548
	සම්පූර්ණ වාහන වියදමින් කොටස	9%	8%	12%	7%	23%	27%	19%
දුම්රිය දෙපාර්තමේන්තුව								

1301	වාහන නඩත්තුව	20	19	20	25	29	36	31
1406	බද්දට ගත් වාහන සඳහා පොලී ගෙවීම්							
1408	මෙහෙයුම් කල්බදු හරහා ප්‍රසම්පාදිත වාහන වෙනුවෙන් වූ කල් බදු පොලී							
2003	වාහන පුනරුත්ථාපනය හා වැඩිදියුණු කිරීම	2,247	2,520	2,779	3,119	3,131	3,916	4,214
2101	වාහන අත්පත් කර ගැනීම	1,698	5,443	419	43	4,948	6,681	10,994
2108	කල් බදු වාහන සඳහා ප්‍රාග්ධන ගෙවීම්							
	එකතුව	3,965	7,982	3,218	3,187	8,108	10,633	15,239
	සම්පූර්ණ වාහන වියදමින් කොටස	34%	45%	21%	19%	31%	31%	44%
	ආරක්ෂක සහ දුම්රිය හැර වාහන සඳහා වියදම	6,563	8,488	10,651	12,702	11,734	14,360	12,724
	සම්පූර්ණ වාහන වියදමින් කොටස	57%	47%	68%	74%	46%	42%	37%

මූලාශ්‍රය: දළ හා අනුමත අයවැය ඇස්තමේන්තු (විවිධ වර්ෂවල)

ඇමුණුම 4: වාර්තාවන් අතර විදේශ පොලී ගෙවීම්වල අගයන්හි වෙනස්කම්

අගය රු. මිලියනවලින්

	(1) අයවැය ඇස්තමේන්තු	(2) මු.අ. වාර්ෂික වාර්තාව [(1) න් අපගමනය]	(3) ශ්.ලං.ම.බැ. වාර්ෂික වාර්තාව [(1) න් අපගමනය]
2013	63,043	100,985 (60.2%)	100,985 (60.2%)
2014	69,930	108,461 (55.1%)	108,461 (55.1%)
2015	77,174	77,174 (0.0%)	115,386 (49.5%)
2016	101,076	101,076 (0.0%)	127,713 (26.4%)
2017	138,546	164,942 (19.1%)	164,942 (19.1%)

සටහන : පෙර වසරවල තත්‍ය පොලී වියදම් අයවැය ඇස්තමේන්තුවල ප්‍රකාශයට පත් කෙරේ.
මූලාශ්‍ර ඉහතින් සඳහන් කර ඇත.